

vyras kurie budamē
nerviški, sunaikinti
uaduoti priimnoma
na iš tuo knygu.
kata, kaip jie iganna
dame tame padeime.
tamoje kalboje kaip
ujo, arba syfilli,
silpnelma, Abel-
šti gyvybes sky-
gimue, Rheuma-
s, Pylva, Kepenu,
, gali but galutinai
atnai ir slapta, su ma-

a tobulą sveikatą, spēkas
nygos. Ji krautuvė E-
ptibes, kurios vyras turi
ru mokiedam už prastus,
sperskaitisti šitą knygą Ji
eip galeit galutinai isgy-
duodama VYSAI DYKAL
c a šis keie sava varda, pe-
r šis tusk ji mums bendma.

autos knygos.
endena.

VE., CHICAGO.

as jusu pasulimimū dytal
iau, jog jus išstustumet ma

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FE-
DERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėtnydė Loidėia
LIETUVIŲ SOCJALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 51.

Philadelphia, Pa., 23 d. Gruodžio (December), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS. ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Prezidento Tafto įnešimas kongresan	613
"	Ar marksizmas yra klaidingu	613
Purvis	Darbininkai susiorganizavę ir tt	615
	Šis bei tas	616
Sukys	Prie pasiaiškinimo ir paaiškinimo	618
BELETRISTIKĄ ir POEZIJĄ.		
J. Burokas	Motiniškas Išgelbėjimas	619
J. B. S.	Kapinynas	621
"	Žiema	621
	Atsišaukimas į I rajono kuopas	621
KORESPONDENCIJOS.		621
SAJUNGOS REIKALAI		622

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor. J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World

One year	\$2.00
Six months	1.00
Three months	.50

PRENUMERATA visose dalyse svietc

Vienleis metams	\$2.00
Šešioms mėnesiams	1.00
Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION. APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa. Telefonas, Keystone, Main 2958.

VIENAS DOLERIS DOVNAŲ.

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikals, prisidėdamas \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t. y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVĄJA MINTI" per istieus metus; telp-pat gaus dovanai garsiąją knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTI", verstą iš prancėzų kalbos, kurios kaina 75c. ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJA) iš kurios išmoksi angliską KALBĄ taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kastoja, jei užsirašyt iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraščių ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisėję 2 dol. už naują skaitytoją, tuojuos viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojais daigintųsi ir lietuviai, kaip ir sveimtaučiai turėję gramatiką, išmokyti angliską kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. THE JUNGLE „Rastą“ dar galima gauti, prisidėdamas VIENĄ DOLERI.

HASSAN

Korkiniai špicais
CIGARETAI

☞ Pamąstyk apie juos! Dešimts Korkiniais Špicais cigarečių, iš gerai prinokusių sveikų tabako lapų už 5 centus! Didelę svarbą ir atydą dėk ant tų cigarečių. Jų gerumą liūdija daugmetinis išgyvenimas, patyrimas išdirbime ir tikrumas tavoro. Parsiduoda kiekvienoj krautuvėj.

5¢

The American Tobacco Co.

111 Fifth Ave., New York City

Pirmutinis ir Seniausias Lietuvių "DILGĖLĖS" Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdarsiškais, originališkais paveikslais, einas penktus metus (nuo 1906 m.) Per ketverius metus "DILGĖLĖS" telp bujojo, kad dvigubai pasistorino ir pasilgino, o dabar, ant penktų metų amžiaus, daugiau kaip dvigubai pasitankino: buvo mėnesinė, dabar—DVISAVAITINĖ, t. y. leidžiamas kas dvi nedėli. Telp padidėjusioje ir tankioje "DILGĖLĖSE" telpa jau ne tik daugybė juokų, pajuokų ir paveikslų, bet ir visokių naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, moko ir dailės. "DILGĖLĖS" užstoja skriaudžiamuosius, bet dilgina visų palkiojimus. Kalba visiems suprantama, nes dilganti ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris į visas šalis, pusei metų 60c. Užsirašyk tuojuos. Rašyk šiuo "D." leidėjų adresu: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth Avenue PITTSBURG, : : PA

Gerą vietą —

Gali gauti jauni vaikinai ar merginos, kurie geidžia savo gyvenimą pagerinti, tarnauti prie geležinkelių arba prie bevielinio telegrafo. Nuo laiko, kaip pradeda būti įvedami 8 valandų darbo dienos įstatymai ir nuo laiko, kaip bevielinis telegrafas visur pradeda būt vartojamas, visados stokuoja apie 10.000 telegrafistų. Prie tų darbų pradėdantiems moka nuo \$70 iki \$90 mėnesiui. Mēs veikiamo po priežiura Telegrafo urėdininkų ir visi pabaigusieji pas mus yra užtikrinti, kad gaus vietas. Kad gauti artesnes žinias rašykite artimiausiam institutui nuo jūs. National Telegraph Institute, Cincinnati, O., Philadelphia, Pa., Memphis, Tenn., Columbia, S.C., Davenport, Ia., Portland, Ore.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir Užlalkymui PLAUKU.

Ar norite užlalkyti plaukus ant galvos? slenka plaukai? galva plika? ant veido yra papuškai? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randasi Plelekenų tai yra ženklai, kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Jeigu norite galite atsiskyti per laiška, o bus išlysta Dykal visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir pleiskanų atsiradimas, gydoles nesūnčiame panevalli ir C.O.D. nebijokite parašyti laiška, nes už rodą nekastoos nė cento. Turime apie pusę milijono padėkavonių nuo žmonių visokių tautyčių. Rašyk pas:

Drs. Brundza Co. Brdway & S. 8th st, Brooklyn, N.Y.

Gerai dantys yra neatbutnai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentista

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 9 vaka Nedėliomis 9 iki vak.

Parsiduoda pigiai

Fenlai įsteigta valstinyčia (drug store), lenkų ir lietuvių apgyventoje vietoje. Savininkas turi kitą pramonę.

Atsišaukite pas

F.A. HANCOCK

800 W. Lombard st. Baltimore, Md.

LSS. 60-tos kp. draugams.

Draugai! Malonėkit visi susirinkt ant šio susirinkimo, kuris bus Nedėlio, 25 d. Gruodžio, Ukėsų Kliubo svetainėje, 339 Broadway, So. Boston, Mass., 6-tą valandą vakare. Turime daug svarbių reikalų, o ypatingai tie, kurių mokestis užvilktos. Taipgi nepamirškite naujų draugų atsivest.

Fin. Sekr. E.M. Alginavičiūtė.

LSS. 17 kp. draugams.

Pranešame, jog susirinkimas bus laikomas 29 d. Gruodžio, ketvergo vakare, 7 val., svetainėje 26 Ames st. Montello, Mass.

Malonėkite visi draugai atsilankyti.

Sek. F.Šukis.

Naujas sceniškas veikalas

NETIKETAI

Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė.

Išleido Scenos Mylėtojai. Spauda «Kovos».

Labai lengvas perstatymui originališkias vaizdelis iš kaimiečių gyvenimo. Prekė 10c. Norintieji minėtą komediją perskaityt bei sulošt, kreipkitės į «Kovos» administraciją, o tuoj bus prisiųsta.

Knygele Ukesytes popieroms. Arba kaip tapti Suv. Valst. piliečiu. Pats vardas jau atsako už ją, todėl daug nereikia aiškinti. Prekė tik 25 c. Reikalaujantiems daugiau, nuležiama nuošimtis. Atsišaukite į «Kovos» Administraciją.

- «KOVOS» Agentai.
- J. VISOCKIS
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
 - FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill
 - J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 - G. A. PUPAUSKY & CO.
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
 - MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.
 - A. M. RUKAS
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
 - J. PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa
 - J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
 - A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
 - SIMON KARALIUS
842 Lenox St., Norwood, Mass.
 - P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206 Lawrence, Mass.
 - V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philada, Pa.
 - F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.
 - J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.
 - K. ARMINAS.
204 E. Main st. Plymouth, Pa.
 - J. ZALANSKAS.
11 Charter, St Exeter, N. H
 - A. KALASKY
Box 1306, Renton, Wash.
 - A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.
 - M. K. ŽVINGILAS.
keliaujantis agentas
R. F. D. Simebur Conn
 - V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
 - P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,
 - J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.
 - J. J. VAITKEVIČIUS
227 Chapel. St, New Haven, Conn
 - J. BINDOKAITIS.
71 Henry St. Rochester, N. Y.

KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:

kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykite pas mane, aš pagelbėsiu!

siryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali paskęmingai išgydyti taip kaip aš darau; ir pačių gydinių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus!

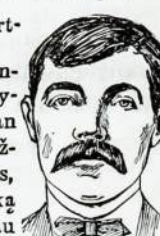
Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutine, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįsteigę išgydyti, o Najorko Šarlatanų Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisiunčiu paveikslą, kad į laikraštį patalpyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2,

DU BOIS, Pa.

Cuod. Dr. Hartmanas!

Esu labai dėkingas už geras gyduoles, kurios man pagelbėjo nuo užsikrečiamos ligos, nes vos penkiolika dienų pavartojau ir jau jaučiuosi gerai. Labai dėkingas už gerą daktaravimą. D. POPOVIČE, Model Farm, Pashall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu prisiunčiu savo paveikslą ir didelį dėkingumą už išgydymą mano vydurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauduose. Dar kartą sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkeviče, 605 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Čia viršuj kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGEKIS apgavingo Instituto, kuriam numiręs daktaras garsinamas buk gydas ir labai meliiai kalba, bet vintojas kaip angia su septynioms pagundoms, — laizydamaei „LIETUVIAI TAUTIECZIAI“, o už nugaros „ragdota“ turi kad tik prisivillofojes prigauti Jumis. Neapsigaukit su VADOVU IN KIŠENIŲ arba liga stuloma knyguote dovanai „už 10 centų.

Kad jautiesi nesveikumą, nesendyk ligos jei nori buti išgydytu, tad ateik arba parašyk lietuviškai nors ir toli gyvenai, kas tau kenkia, o aš

Atsišaukusius pagelbėsiu nuo:

Raumatizmo, užkietėjimo, skaudėjimo ir nedirbimo vidurių, Galvos skausmą; ezirdes, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, snkkaus kvėpavimo. Didel'o supykimo, dyespensijos tapgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, užsikrečiamų slaptų ligų. Taip pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, visokių moteriszkų ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš išgydysiu szviežias ir užseleņjusias ligas. jei šiz karto pas mane atsišaukai, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip mokl, aš suprasiu, isztirsiu, duosiu rodą, kad raikės pritaill ysu gyduoles kurios yra geriausios, o apturėsit sveikata, be skirtumo kaip toli gyvenat.

TĖMYKITE! Mano dabar naujas adresas, todėl ateinant į ofisą, ar rašant laiškus, visada reikia adresuoti, ant šio naujo adreso taip:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK CITY, N. Y.

Valandos: nuo 11 iki 5 po piet. Nedėlio, nuo 10 iki 1 po piet. Vakaras Pa. ir Pst. 7-8.

PREZIDENTO TAFTO ĮNEŠIMAS KONGRESAN.

JUNGTINIŲ Valstijų kongrese, gruodžio 6 dieną, per tris valadas skaityta prezidento Tafto įnešimas kongresan. Įnešimas yra ilgiausiu iš visų įnešimų, kokius kada nors Jungtinių Valstijų prezidentai padavė kongresui, nes užima 84½ puslapių spaudos.

Svarbiausiu iš prez. Tafto paduodamų dalykų yra tas Tafto apreiškimas, kad Jung. Valstijų valdžia ištyrusi atsinešimą kitų viešpatijų linkui klausimo visuotino išsiginklavimo, kad patyrusi, jog kitos viešpatijos, remianties tarptautine sutartim, tikrai žada atsisakyti nuo karių vedimo ir visokius tarptautinės politikos klausimus ir konfliktus išrišinėti diplomatišku bei tarpvalstybinio teismo nusprendžiais.

Linkui ištyrimo Jungtinių Valstijų visuomenės gyvenimo santykių Taftas labai mažai pasako, vien pamini, kad priešai trustus įstatymdavystė nereikalauja jokių naujų įstatų ar pridedkų kalti, nes jau yra pakaktinai varžančių trustus įstatų, tik, girdi, reikia tuos išpildyti.

«Progresyviški republikonai» prezidento Tafto įnešimą pavadinu *bespalviu* ir labai per konservatystus apglostytu, pilnu atsargumo, bet ką galime apie įnešimą pasakyti mes darbininkai, nematydami jame jokio atkreipimo atydos į darbininkišką liaudį? Jame nemaža ilgų-ilgiausių išvadžių apie valstybės gerą ir pasekmingą administracijos darbavimąsi, apie pasekmingą šalies išsivystymą, apie smulkias reformas šeimyninkavime, kas darbininkų luomai netur jokios svarbesnės reikšmės. Darbininkai iš viso Tafto įnešimo gali pasidžiaugti negut tuomi, kad Taftas paduoda sumanytą uždėti mokesčius ant fosforinių degtukų fabrikų.

Tas tur reikšti išrišimą klausimo, kuris yra labai svarbiu darbininkų gyvenime. Mat baltojo fosforo produkcija šimtus tų darbininkų žudo kaip nuodai, paraližiuojantieji darbininkui sąnarius. Beveik visi civilizuoti Europos kraštai seniai jau prašalino iš produkcijos baltąjį fosforą; net ir tamsioje Rusijoje dėl humanitariškų išvilgių uždrausta dirbti degtukus iš balto fosforo. Tik Amerika, ta «garsinga savo humanitariškumu» šalis ikišiol vartoja baltąjį fosforą degtukams, leisdama fabrikantams naikinti darbininkišką sveikatą ir gyvastį, kad išplėsti iš jų daugiau pelno. Nes mat baltasis fosforas dėl jo didelio kenksmingumo dirbantiems prie jo darbininkams yra daug pigesnis, todėl Amerikos kapitalistams vartojimas jo neša didelį pelną. Jau sykį buvo kongresui paduotas įnešimas, kad panaikinti vartojimą baltojo fosforo degtukų išdirbystėje, tačiau kongrese sėdi ne darbininkų, tik kapitalistų reikalų atstovai, todėl įnešimas ir nupuolė, nes to reikalavo išnaudotojai.

Dabar prezidentas Taftas šį klausimą išrišti paduoda sekanti sumanytą, kad fosforinių degtukų fabrikantai, už vartojimą fosforo ir žudymą darbininkų sveikatos ir gyvasties mokėtų tam-tikrus mokesčius valdžiai.

Ar negražas sumanymas? Kokia tai didelė darbininkams labdarystė! Reiškia, negana, kad kapitalistas darbininko sveikatą ir gyvastį išnaudoja, kad sau naudą traukti, Taftas pataria kongresui prileisti prie to išnaudojimo dar ir valdžią, kuriai ir nemažai pinigų reikia, kad užlaikyti armijas dykaduonų kareivių ir milijonus išseikvoti būdavojamui kariškų laivų.

Džiaugkis Jungtinių Valstijų darbininkiška visuomenė iš tokių labdaringų, tavo sveikatą «apsaugojančių» sumanymų!

Prezidentas Taftas tiek prakaito išliejo, kol surašė 84½ pusl. padavimą, o darbininkiškai visuomenei, išskyrus keliolika desėtkų kapitalistų, taip mažai pasako, kad ištikrųjų aiškiausiai parodo, jog jam šimto milijonų darbininkų reikalai visai nežinomi, nė suprantami, kadangi rūpinasi reikalais tik kapitalistų, kurių

ištikimiausiu agentu yra ponas Taftas. Visai neįstabu, kad apie darbininkų reikalus mažai ką sako, nes jie jam nesvarbūs, nors ir yra reikalais visuomenės didžiūmos. Prie to ir kongresas tokiais reikalais, kaip reikalai darbininkų klesos, nenorėtų užsiimti, todėl ir prezidentas Taftas paduoda kongresui svarstyti tik tokius reikalus, kokius atlikti susirenka «tautos atstovai». Suprantama, kongrese darbininkiška luoma ikišiol dar neįskaitoma į tą «tautą». Ten nėra kam pasakyti, jog darbininkų reikalai yra tautos reikalais. Ir visai neįstabu, nes demokratiškiausios pasaulyje republikos parlamente darbininkai ikišiol dar neturi nė vieno savo atstovo, kuris primintų ponams prezidentams ir ponams tautos atstovams, jog tautoje randasi arti *dewyniasdešimts milijonų* tikrų darbininkų, pelnančių savo triūsu sau pragyvenimą, o tik saujalė dykaduonių kapitalistų, ir kad tų darbininkų reikalai ir yra reikalais tautos.

O už tat puola atsakomybė tik ant tų pačių darbininkų, kurie turėdami teisę rinkties atstovus tokius žmones, kurie tikrai gintų jų, o ne išnaudotojų reikalus, renka savo klesinius priešus ir tiems paveda rūpintis darbo žmonių reikalais.

Tieji gi ir rūpinasi taip, kad išrasti būdus, kaip labiau išnaudoti darbininkus. Taftas gi paduodamas sumanytą, kad uždėti mokesčius ant fosforinių degtukų fabrikantų, liepia padidinti išnaudotojų skaičių, t. y. kad prie dalijimosi triūso vaisiais, kurių pagaminimui darbininkas aukauja savo sveikatą ir gyvastį kasdien gerdamas nuodus, būtų prileista taipgi ir valdžia.

Apginti darbininkus nuo tokio darbininkų sveikatos ir gyvasties išnaudojimo kongrese nebus kam, nes ponai kongresmonai visuomenei išaiškįs, jog tas sumanymas, idant apmokesčiuoti fosforinę pramonijos šaką yra dideliu darbininko sveikatos apginimu, nes sumažįs degtukams baltojo fosforo vartojimą.

Visuomenė nayviškai tam įtikės ir ponui prezidentui ir kongresmonams plos delnais, o šie į kumsčią sau juoksis...

Mokesčių uždėjimas ant fosforinių degtukų fabrikantų nė truputį darbininkų sveikatos neapgina, priešingai dar stato ją į didesnę pavojų. Fabrikantai dėl fosforo pigumo nepames jį naudoję, tik kad bus reikalas darbininko triūso vaisiais pasidalyti dar ir su valdžia, tai fabrikantas, kad nenustoti sau paprastos pelno dalies, pasirūpįs sumažinti išleidimus produkcijos reikalams, o ta padaryti jis turi tik vieną kelią: apkapoti darbininkui mokesties didumą, padidinti darbininko darbo spartumą, nepaisėti apie higieniškių sąlygų dirbtuvėse pridabojimą ir t. p. Tokiu būdu minėtas sumanymas apmokesčiuoti fabrikantus, netik kad neapgina darbininkišką sveikatą, bet stato dar į baisnes padėjimo sąlygas.

Tokstai kapitalistų humanitariškumas, toks kapitalistiškos valdžios rūpinimasis darbininkų luomos reikalais.

Ar marksizmas yra klaidingu?

(Tąsa)

II.

Visiškai kitokią taktiką priima naujosios mokyklos pasekėjai. Jie nedalyvauja parlamentarinėje kovoje, pripažindami negalimu naudotis senomis buržuazijinėmis įstaigomis kovoje už darbininkų klesos reikalus, — dėlto jie tveria ateities įstaigas, kuriomis, Sorelio nuomone, yra sindikatai (profesijonalinės sąjungos). Laviną jie revoliucijinę masą, išdirba darbininkuose administracijines spēkas, kelia supratimą ir žmonių jausmuose išvysto ateities teislių elementus. Tiesioginės veikmės keliu, tiesiogine plačiųjų minčių judėjimo įtekme į šių dienų draugijinį surėdymą, ar tai per streikus, ar tai kokias-nors kitas priemones, eina jie linkui darbininkiškos klesos būvio pagerinimo ir laipsniškai ima į savo rankas produkcijos priemones, nureguliuodami visą draugijinį gyvenimą.

Tą svarbią sindikatų reikšmę sutvirtina ir didina t. v. drauginiai mitai, o svarbiausiu iš tų yra idėja visuotinio streiko, tolygiai ir persitikrinimas miniu, kad klesinis išnaudojimas, kokį tos mīnios kenčia, gali būti prašalintas tik varu arba prievarta prieš prievartą.

Jeigu pasirodytų, kad visotino streiko vaizdas yra fantastišku, kad toksai streikas įvykti negali, tokiame atsitikime — tvirtina Sorelis — atneš jis darbinikiškai klesai didelę naudą, atlošdamas svarbią rolę priešrevoliucijiniame perijode, bus stipriu impulsu darbinikiškos klesinės kovos išsivystyme, bus švyturiu kelionė linkui geresnės ateities, apšviesdamas kelią, ir faktoriu morališka-me persimainyme.

Tečians reikia nesumaišyti visuotino proletarijatiško streiko su politiškuoju streiku. Politiškasai strekas gali atnešti savo pasekmėse valstybinius pagerinimus, gali sutvirtinti inteligentijos valdžią — jos diktatūrą, pagimdyti visą eilę prievartų ir susirėmimų, kas bus diktatūros rezultatu; visuotinasai proletarijatiškas streikas tuo tarpu prašalina valstybės prievartavimą tolygiai ir kapitalistišką, pakeičia kapitalistišką—valstybinę sistemą proletarijatišku surėdymu ir kas paskui to seka — panaikina visokią pagrindą prievartai ir išnaudojimui.

To dėlei charakteristiška Sorelio, kaip ir daugelio sindikalizmo teoretikų, pažvalgų ypatybe yra:

Pripažinimas klesų kovos kaip spėkos, nepriklausmingos ir esančios vienatine priemone darbininkų klesos ir sindikatų išliuosavimui, kaip įstaigos organizuojančiųjų tą klesų kovą ir žadančiųjų ateityje paimti savo rankosna valdymą produkcijos ir visą draugijinį gyvenimą, o sykiu su tuo turi būti pripažinta visuotinio streiko idėja už socijališkąjį mitą, sustiprinantį ir tvarkantį klesų kovą.

* * *

Marksizmo revizija, atlikta per Sorelį ir jo draugus, yra taipgi nieko ypatingo nesuteikianti, kaip ir revizija padaryta per Bernsteina. Kaip Bernsteino revizionizmas iš dešinės pusės, taip Sorelio — iš kairės pasirodo neperpuikiai. Priežastim abiejų pakraipų revizionizmo klaidingumo yra tas, kad kaip Bernsteinas, taip ir Sorelis su savo draugais blogai suprato Markso—Engelso dialektikinę metodą. Sorelis bent yra akylesniu ir atsargesniu negu jo pirmtakūnas Bernsteinas; jis savo smūgi neatkreipia tiesioginiai į marksizmo teorijos šakni, rodosi, jausdamas, jog dar tos šaknies neapžvelgė.

Sorelio nesupratimas marksizmo dialektinės metodos pasirodo tuojaus, kaip tik jis pašmerkia materijalizmą kaip visavietinę filosofiją užmesdamas tatau Marksui ir Engelsui.

Marksas pilnai pripažįsta daiktų egzistenciją, nepaeinančią nuo mūsų susipratimo. Pasinaudojant dialektine Heglo metoda prieštarauja jis Heglo idealistiškai pasauležvalgai, statydamas ją priešai savo materijalistinę pasauležvalgą.

Tyrinėjant žmonių draugijos išsivystymą, ima ji kaip tolą momentą visavietinio išsivystymo, o susipratimą gi kaip neįsivengtiną rezultatą to išsivystymo tūlame jo laipsnyje.

Marksas gi nesyki savo veikaluose nurodo, kad netik žmonių draugija, bet visas egzistuojantis pasaulis išsivysto tik per neapsitojančią kovą. Markso ir Engelso didelin nuopelnu yra tat, jog sykiu su tuo jiedu nurodė specifiškas ypatybes kovos, atsibuvančios žmonių draugijoje, kad sulyg savo metodos principų išnagrinėjo ją, pripažindami vietos ir laiko sąlygas; jog prie savo išvedimų jiedu ėjo žmonijos gyvenimo konkrečių sąlygų analizos keliu.

Ir čia matoma, kad Markso—Engelso dialektika principijališkai skiriasi nuo Heglo dialektikos. Tečians Sorelis to nepastebėjo, o to dėlei nesuprato, kad Engelsas savo išvedimą apie būtinumą socijališkos perversatos išveda ne iš Heglo formulės, vien iš kapitalistiško išsivystymo analizos, padarytos, pasigelbstant jojo

metoda, permainyta per Marksą. Sorelis charakterizuodamas marksizmą mėgsta remties pirma dalim Markso nuomonės, esančios antroj žangoj I tomo «Kapitalo», «kad žmogus pats tveria savo istoriją», — Sorelis visai užsimiršta antrą dalį tos nuomonės, sakančios, kad «tverdamas savo istoriją kovoj už būvį, ir darydamas įtekme į išlaukinį prigimimą, žmogus vienval perkeičia savo vidurinį prigimimą». Ir tam pasidėkavojant išsivystymas idėjos, psichikos, visokeriopų įstaigų, įstatymų, religijos mokslu ir dailės atsibūna priklausomybėj išsivystymo produkcijinės spėkos ir santikių, kurie atsiranda kovoje už žmonių santikių būvį. To Sorelis neperžvelgė, griebiasi tik keliato punktų, neimdamas pilnai visos Markso pažvalgos, išreikštos «Kapitale», «Politiškosios Ekonomijos Kritikoje», «Šventojų Šeimynoje» ir kituose jo veikaluose.

Toliaus Marksas ir marksistai, kaip ve: Engelsas, Kautzkis ir kiti išaiškino negatyvinę praeities liekanų įtekme į išsivystymą idėjos, skelbiančios kovą, tolygiai ir kitas idėjas, todėl Sorelis daro Marksui ir marksistams neteisingus užmetimus nuošalumo linkui klesų kovos. Tuo tarpu kaslink Sorelio nuomonės link klesų kovos, tai pastebima joje daug priešginiavimų. Pastebi jis, kad šiandien matomas klesų kovos apsilpnėjimas ir mano, kad tai yra pasekmė kapitalistiško išsivystymo, kuri Marksas ištyrė ir apkaivano tik vienpusiškai ir pertai pats klesų kovos išsivystymą stato produkcijos spėkų išsivystymo priklausomybėj.

Klesų kovos priklausmingumą tam faktoriui, kuriam priklausio išsivystymas žmonijos visos kultūros, galima būtų prirodyti daugeliu faktų, iš žmonijos istorijos pasemtų. Pav. traukyje keliasdešimčio metų darbininkų kova priešai pramonininkus išsivystė labai lėtai, kas ir yra priežastimi, kad taip įžymus veikėjas, kaip antai Hyndman'as ir Mann'as nesyki darė užmetimus Anglijos darbininkams, kad jų nesupratimas, jog socijalizmas veda darbininkų klesą prie išliuosavimo, yra specijališka jų yda. Anglijos darbinikiško judėjimo apsisitojimas ir buvo įvykęs kaipo pasekmė produkcijinių spėkų išsivystymo. Tuo visu laiku, kuomet darbininkų klesos susipratimas taip silpnai apsiereiškė, Anglijos pramonija stovėjo nepaprastai patogiose sąlygose. Pasidėkavojant platiems rinkos reikalavimams, Anglijos buržuazija galėjo išvengti konfliktų su darbininkais, kas beabejo būtų užkenkęs pramonijos išsivystymui; nesipriešino ji darbininkų reikalavimams, nes milžiniškos įeigos už išparduotą produktą buržuazijai leido darbininkų neperplačiausius reikalavimus patenkinti. Lengvumas pasigerinimo sau būvio atitraukė darbininkus nuo kovos reikalų dėl galutinio išliuosavimo. Bet «aukso» metai praslinko Anglijos pramonijai, o sykiu tuojaus apsiereiškė ir darbininkų judėjimo nubudimas.

Sorelis, remdamasis valandiniais išpuščiais mano, kad kapitalistiškas išsivystymas negal plėtoti klesų kovos, ir kad tą kovą reikia kurstyti sumanytomis priemonėmis, kame ir pasirodo Sorelio nesupratimas marksizmo principo, sulyg kurio kiekviens apsiereiškimas turi būti išnagrinejamas jo išsivystyme: laikinai apsiereiškiančias tendencijas jisai palaiko amžinomis. Matomu tat yra jo nežinojimas šių dienų draugijų ekonominių išsivystymų. Savo apkaivavimu kapitalistiško išsivystymo analizoje, padarytoje per Marksą, Sorelis pritaria Bernsteiniui, tvirtindamas, kad ir kapitalų koncentracija ir proletarizacija, ir klesinių antagonizmų išsivystymas atsibūna netaip smarkiai, kaip Marksui rodėsi.

Negaišinant daug laiko išrodinėjimams Sorelio klydimų, verata dar paminėti, kad faktai, kuriuos Kautzkis stato priešai Bernsteino kritiką marksizmo, paimti ne vien iš Anglijos ekonominio išsivystymo tyrinėjimų, — ką Sorelis Marksui ir marksistams užmeta, — bet ir iš Vokietijos, Francūzijos, Amerikos ir kitų pasaulio kraštų ekonominio išsivystymo tyrinėjimų, atliktų įvairiuose laiko perijoduose. Sorelis tat lygiai kaip ir Bernsteinas, neteisingai skundžia Marksą už fatalizmą, taip pat neteisingai atvaizdina «socijalinės katastrofos» prasmę kaip ir Bernsteinas. Jo «simbolinis» aiškinimas marksizmo yra visiškai svetimu Markso materija-

listiš
drau

prie
jų d
burž
kles
gijų
ja k
reiki
so p

marl
prieš
sirei
kova
kuon
sas;
kym
met,
dieni
surėc

En
D:

]
kaip
saug
ja su
rių n
narių
I
laiky
gyver
va se
venin
jis lie

T
draug
met d
je yra
pitali
darbi
I
pitali
ties ir
naiki
mu.
ateiti
giasi
mą, k
gelžke
gtjai,
tai tou
stoja i
Ta ko
negu t
B

listiškos dvasios pasauležvalgai ir jo nuosekliai metodai, giliai draugijinių santykių išsivystymo analizai.

Išeidamas iš tų pačių, ką ir Bernšteinas, užsivadavinių Sorelis prieina prie visai priešingų išvedimų, pasmerkdamas marksistus už jų dalyvavimą valstybinėse įstaigose, kuomet valstybė yra perdėm buržuazijinė, kad kovoja už socialistiškas reformas, slopindami klesų kovą, kurią, kaip jis mano, naikina pats kapitalistiškų draugijų išsivystymas; tvirtina net, kad tos rūšies politika paraližuoja kapitalistišką išsiplėtojamą ir darbinikiškus išsilinuosavimo reikalus naikina; tame Sorelis mato marksistų paniekinimą Markso pažvalgos linkui valstybės panaikinimo.

Tame išvelgyje Sorelis padaro kardinališką klaidą supratime marksizmo ir apkainavime marksistų veikmės. Marksas, visai neprieštariaudamas savo metodai, ištyrė valstybę kaipo istoriškąjį apsiereiškimą. Markso nuomone valstybė atsiranda tuomet, kada kova už žmonijos draugijų būvį pasidarė labiau sukomplikuota, kuomet užstoja darbo padalijimas ir žmonijos pasiskirstymas į klesas; valstybė atsirado dėl apginimo išdirbėjų, dėl išdirbimo tvarkymo ir sykiu dėlei klesinės kovos reikalų; valstybė išnyks tuomet, kada pranyks priežastis, kurios valstybę pagimdė, kada šiandieninė, pasidalijusi į klesas draugija, liks beklesiniu draugijiniu surėdymu.

(T. B.)

Emanuel Julius.

Darbininkai susiorganizavę, idant patis sau gelbeti.

Darbininkų savitarpinės susišelpimo draugijos veikmė ir nauda.

Is angliško vertė A. PUVIS.

Pasaulio darbininkai visada stovi prieš didelius pavojus, — kaip tai: ligą, nelaimę, atsitikimus ir mirtį. Jie dirba prie neapsaugotų mašinų, jie miega prikimštuose gyvenimuose ir jie kvėpuoja supuvusių ir ligas užkrečiantį orą. Viso to pasekmės tokios, kurių negalime žinoti nė atvaizdinti — džiova, nustojimas kūno sąnarių ir — mirtis.

Darbininkai remiasi tik ant savo uždarbio, atliekamo dėl užlaikymo savo gyvasties. Jie gauna nieko už viską. Darbininko gyvenimui galas tuomet prieina, kada jis lieka sužeistu arba džiova sergančiu, tada jis jau nebegali save aprūpinti kasdieniniais gyvenimo reikalais. Tada jis lieka malonei šios galdynės varžytinių, jis lieka be pagelbos, elgeta ir draugijos išmata.

Tokis darbininkų likimas, tai yra viena iš ironijų šiandieninės draugijos, kurioje jos naudingiausi nariai yra ignoruojami. Kuomet darbininkai kaipo kankiniai šios galdynės produkcijos sistemoje yra sužeidžiami ir paliekami likimui, tuom laik parazitais kapitalistai lebauja triukšmingose puotose ir perteklingume, kuri darbininkai sutvėrė.

Darbininkai, ypatingai socialistai, jau persitikrino, kad iš kapitalistų klesos nėra ko laukti, kad reikalas patiems savimi rūpinties ir gelbėtis; socialistai jau yra suradę būdą, kaip galima panaikinti daug šiandieninių neišvengiamų, nelaimę nešančių blogumų. Socialistai žino, kad būdas dėl priėjimo prie laimingesnės ateities, tai yra drauginė nuosavybė, prie ko socialistai ir stengiasi visuomenę priversti, plėtodami mokslą, kad įvykdyti surėdymą, kuriame darbininkai bendrai valdys visas kastynes, dirbtuves, gelžkelius ir visus kitus pramonijos užvedimus, reikalingus draugijai, o kuriuos šiandien valdo maža klesa išnaudotojų. Socialistai todėl dirba, agituoja, balsuoja ir net veda neatleidžią kovą ir stoja į mūšį dėl tos naujos galdynės ir kooperatyviško surėdymo. Ta kova vedama ant viso žemės kamuolio ir nebus palauta pirm negu tikslas bus atsiektas.

Bet netikėtai tie socialistai iš liūdnu patyrimų persitikrino,

kad kas-nors turi būt daroma *dabar*, daroma kas-nors, kas palengvintų kenčiantiems *šiandien!* Labai gerai žinoma, kad ateities surėdymas bus palaima visiems, bet šiandien: motina ir kūdikiai vienos šeimynos nustoja savo aprūpintoją, vyrą ir tėvą; sesuo, kuri yra darbininke, kovoja su mirčia, būdama džiovos auka; brolis darbininkas randasi lovoje sergantis ir be pagelbos! Ką-nors dėl tų reikia daryti.

Laukt mielaširdingos pašelpos — ne, jos nereikalaujame — ji turi būt paniekinama. Darbininkai nutaria patis sau pasigelbėti. O kaip jie tą atlieka? Jie susiorganizuoja.

* * *

«Darbininkų Ratelis» («The Workingmen's Circle», arba «Arbeiter Ring») dabar jau yra biskį senesnis negu dešimčio metų; jo atsiradimo priežastis buvo prisižiūrėjimas gyvamui ir veikimui, koki atliko vokiečių organizacija «Darbininkų ligos ir mirties sušelpimo fondas». Progresas, kurį organizacija («Darb. Rat.») padarė yra tikrai įdomiu. Iš saujalės New Yorko rytinės miesto dalies žydų socialistų išaugo organizacija, turinti šiandien 40.000 narių ir susidedanti iš 478 kuopų, kurios randasi visose dalise Suvienytų Valstijų.

Darbininkų Ratelio kuopos nepraleidžia nė vienos progos, kuri galėtų gelbėti darbininkų luomai josios kovoje. Kuopos visada liuosnoriai aukauja socialistų agitacijos reikalams. Laike agitacijos šiais metais, New Yorko kuopos sutvėrė «Meyer'o Londono Agitacijos Lygą», kuri atliko didelį darbą skleidime socializmo idėjos tarpe New Yorko rytinės dalies gyventojų. Per pastarąjį rūbsiuvių streiką tapo suaukauta sušelpimui streikuojančių nemažiau, kaip \$70.000. Taipgi \$30.000 tapo paaukauta moterų jekų (waistmakers) dirbėjoms laike jų paskutinio streiko.

Ratelis turi taipgi «Rusų pabėgėlių sušelpimo fondą». Tas fondas susideda iš liuosnorių aukų nuo sąnarių, iš kurio perduodama pinigai draugijoms, besirūpinančioms sušelpimu Rusijos pabėgėlių. Visa organizacija žiūri į «The New York Call», «Forward» ir «Zukunft*»), kaip į savo oficiališkų organus. Vienok čion galima paminėti, kad greitu laiku Darbininkų Ratelio bus leidžiamas nuosavas mėnesinis žurnalas, kaipo organas, kuris bus redaguojamas redakcijos, susidedančios iš penkių narių, iš kurių Dr. B.Hoffman bus sekretorium. Žurnalas nariams bus suteikiamas dykai.

Norintis pastoti nariu Darbininkų Ratelio, turi būt susipratusių (klesiniai) darbininku. Tas aiškiai pasakya tos organizacijos «Principų Dekleracijoje». Nuo jo tikimasi, kad jis visada atiduos savo balsą už tas partijas, kurios darbininkų reikalus stato už visus augščiau. Narys, kuris pasielgė priešingai, gali būt baudžiamas prašalinimu iš organizacijos. Su mažu išėmimu Socialistų Partija yra ta politiška organizacija, už kurią visada balsuojama.

New Yorko kuopos turi penkias kapines, kurios yra nuosavybe tų kuopų ir kurių nariai ten palaidojama. Mokestis už vietą kapinėse tik \$3.00, kurie turi būt užmokami per dvyliką bertainių. Prie to, už tą mažą užmokestį užtenka vietos visai šeimynai.

* * *

Kelias žodžių iš Darbininkų Ratelio istorijos, beabejo, irgi bus įdomu žinoti kiekvienam, kuris tik interesuojasi organizacjomis, kurios iškilę iš socialistų pasidarbavimo. Pagal dviejų New Yorko valstijos klausinėtojų (examiners) išduotą raportą valstijos Apdraudimo Skyriaus perdėtiniui p. William H. Hotchkiss, tai draugija tapo sucrganizuota February 4, 1891, po vardu «Arbeiter Ring», kaipo savitarpinė sušelpimo organizacija. Nuo to laiko iki September 4, 1900, ant draugijos narių buvo uždedama po \$1.00 mokesties atsitikus mirčiai kokiame-nors nariui, prie to, laike ligos

*) Socialistiškų laikraščių vardai. Pirmutiniai du dieniniai, o pastarasis mėnesinis. Pirmasis elna anglų kalboje, pastarieji gi du žydu.

draugijos nariams buvo mokama pašelpa po \$5.00 kas savaitė, per 12 savaitių ir apmokama palaidojimo iškaščiai, kurių suma lyginavosi nuo \$9.00 iki \$41.00. Narių buvo nuo 250 iki 400.

September 4, 1900, draugija tapo reorganizuota pagal didelių pašelpinių draugijų sistemą ir vardas tapo perkeistas ant «The Workmen's Circle». Tuojaus tapo paduotas prašymas Apdraudos Departamentui dėl daleidimo atlikti reikalus pagal apdraudos įstatymus, ir November 22, 1905, per apdraudos perdėtinį tapo išduotas galutinas paliūdjimas, įgaliojantis veikimą. Posmertinės suma tapo pakelta ant \$400 ir \$200, pritaikant pagal skyrius.

Skaitlių narių ir sumą apdraudos įvairiuose metuose ant December 31 d. parodo žemiau paduota tablyčia:

Metas	Skaitlius nariu	Suma Apdraudos
1906.....	8.840.....	\$2.976.400
1907.....	14.258.....	\$4.735.000
1908.....	19.324.....	\$6.274.000
1909.....	31.581.....	\$9.649.200

Pašelpos didumas dalijasi į tris skyrius; pirmame skyriuje — vyrai ir moteris gauna \$400 posmertinės; \$6.00 per savaitę laike ligos, o sergantiems džiova galima pasiskirti \$100 pašelpos, arba šešių mėnesių gydymąsi ligonbutyje, kuris randasi Liberty, N.Y. (nuosavybė «Darb. Ratelio. Vert.»); antro skyriaus nariai — gauna \$200 posmertinės ir visus kitus gerumus, kuriuos gauna pirmo skyriaus nariai; trečias skyrius yra draugystės nariams moterims, jos gauna \$200 posmertinės.

Darbininkų Ratelio lėšos apdengiamos per narius, ant kurių sulyg skyriaus yra padalijama proporcionališkai. Padalijimai ir atsišaukimai dėl lėšų apdengimo yra išsiuntinėjama kas bertainis paskutinėje dienoje March, June, September ir December mėnesių. Tos įplaukos galima padalyti pagal jų sunaudojimą į tris skyrius:

1. Dėl apdengimo posmertinių, pašelpos ligoje, pašelpos džiova sergantiems ir palaidojimo iškaščių.
2. Dėl apdengimo administracijos lėšų.
3. Specijališka mokestis dėl rezervo, senatvės ir ligonbučio fondo ir aukų dėl labdarinių mierių.

Vienok po January 1, 1911, nuo narių bus imama tam-tikra sąnarinė mokestis. Kas tris mėnesiai: 1-mo skyriaus nariai turės mokėti \$1.50; 2-ro — \$1.30; 3-čio — 26c. Beabeio, kiekvienas skaitytojas matys, ant kiek prieinamos ir neturtingam darbininkui yra tos mokestis.

* * *

Metuose 1909, Darbininkų Ratelis išmokėjo \$62.301 dėl sušelpimo ligoje, \$20.000 posmertinių, \$8.000 dėl sušelpimo džiova sergančių, \$7.999 palaidojimo išlaidų. Tas viskas padaro arti šimto tūkstančių dolerių. Tos skaitlinės tikrai palieka įspūdį, parodo liaudies organizacijos augimą.

Įplaukos per 1909 metus buvo \$220.362.69. Prie to pridėjus dar perneštą likimą nuo 1908m. \$114.247.90 gaunama didelė įplaukų suma, siekianti \$334.620.50. Didelė suma — to nieks negali užginčyti!

Visos perykščios įplaukos lyginasi \$135.214.91. Balansas išde lyginasi \$199.385.68. Pinigai padėti į dvidešimts vieną banką, kurios yra atsakomybėje už depozitą.

* * *

Dabar pažvelgsime į formą ir būdus, kaip Darbininkų Ratelis yra suorganizuotas ir valdomas. Valdymosi forma yra interesuojanti, nes ji parodo, kaip visi dalykai yra po absoliutiška draugijos kontrole. Draugija pati diktuoja, kas turi būt, kas ne. Ratelio valdymasis yra demokratiškas tikroje to žodžio prasmėje.

Kaip jau augščiau sakiau, draugijoje yra 478 kuopos, atliekančios savo reikalus apie dvidešimts devyniose valstijose, Kolumbijos distrikte ir Kanadoje.

Visa organizacija yra valdoma per visuotinąjį išpildantį komitetą, susidedantį iš penkiolikos narių; kontrolės komitetas iš devynių narių, ir visuotinas direktorium, į kurį įeina, rodos po vieną atstovą iš kiekvienos valstijos, kurioje tik Ratelis atlieka savo reikalus.

Iš New Yorko kuopų renkami nariai į visuotiną arba generališką komitetą; keturi nariai yra išrenkami metinėse konvencijose, o kiti, vienuolika, renkami per referendum. Komitetas turi pirmininką, jo pagalbininką, išdininką ir dvyliką globėjų. Komiteto pareiga yra atlikti visus reikalus, kokie tik prisieina.

Kontrolės komitetas susideda iš devynių narių iš New Yorko, ir jo pareiga yra pertikrinti pinigines apyskaitas ir knygas centrališkosios raštinyčios ir peržiūrėti knygas ir dalykų vedimą kuopose ir priimti apeliacijas, paduodamas visuotinojo išpildančiojo komiteto nuosprendžiui.

Visuotina direktorių taryba susideda iš delegatų po vieną iš kiekvienos valstijos, ir ji turi augščiausią galę, kaip ant visuotinojo išpildančiojo, taip ir kontrolės komitetų.

Kandidatai į visuotinąjį ir kontrolės komitetus yra nominuojama metinė konvencijoje. Vardai dvidešimts dvejų kandidatų visuotinanjan komitetan ir aštuoniolikos kontrolės komitetan yra apskelbiami referendumų blankose ir išrenkami didžiuma balsų.

Visuotinasis komitetas drauge su kontrolės komitetu paskiria sekretorių vedimui reikalų, ir kuris atlieka abiejų komitetų sekretoriaus pareigas.

Sulyg esančios valdymosi tvarkos, nė vienas urėdninkas nėra renkamas metinė konvencijoje, bet visuotinasis išpildantysis komitetas turi juos paskirti ir jei kur reikalas, pavesti kitiems. Nariai ir urėdninkai to komiteto gauna tiktai atlyginimą už jų aktyviškai sugaišintą laiką po \$3.00 ant dienos. Sekretorius, kuris, kaip augščiau sakyta, būna paskiriamas per komitetus, gauna algą \$25 į savaitę. Visuotinojo komiteto nariai: S. Boulgach pirmininkas; J. Epstein jo pagalbininkas. Išpildančiosios tarybos: J. Wintraub, yra sekretorium, o jo pagalbininku yra B. Fingerhood. Morris Winchevsky yra knygų peržiūrėtojum, o Meyer London draugijos advokatu.

Centrališkas Ratelio biuras randasi po nr. 81-91 Delancey st., New York City. Biure po priežiūra ir vadovyste sekretoriaus Wintraub dirba šešiolika raštinių. Raštinyčia pagal savo aktyviškumą yra tikras bičių avilys. Visas aktuališkas organizacijos darbas atliekamas sistematišku būdu.

SIS BEI TAS.

Kiek sveria žemės skritulys?

Amerikoniški laikraščiai prieš neperseniai apskėlbė tulo mokslinčio apskaitliavimą, kiek sveria žemiškas skritulys, ant kurio mes gyvename. Ištikro įdomus patirimas, kad ne vienam net nelabai norisi tikėti, pamislįjus, kad sunku butų pasverti bent Singerio murą New Yorke, o kaži pasakoti apie pasvėrimą viso pasaulio? Ir mat tie mokslinčiai užsimano nebutus daiktus, pašvenčia tam metų metus, kad užganėdinti žmonių žingeidumą. Ir štai skaitome atsakymą klausimui kiek sveria žemės skritulys, kad sveria jis daug-maž apie 13,000,000,000,000,000,000,000,000 svarų! Suprantama, tas svarumas pasaulio, nėra apskaitliuotas teisingai iki skrupulų, ypač kad daiktų svarumas gali buti tik ant žemės, o tas svarumas paeina nuo to, kaip koks daiktas yra prie žemės pritraukiamas ir atmosferos spaudžiamas. Žemės skritulio kybančio etero erdvėse nieks nespaužia, nėgi traukia, išski-

Italų kurioje n išsitarimus privedame Garsu rį daviau d ties valand tus ištaręs Garsusis f kite man n ir politikas politikas W kioje valar pranešimą, ronas ištarę geriau, vis «Turėkite d Napoleonas mija, vadove

riant saulės traukimą, kas žemę laiko saulinės sistemos ribose ir verčia sukities ir amžinai keliauti ratu aplink saulę. Bet mes butinai norėtume patirti, kiek svertų toksai išmieruotas gabalas medegos, iš kokios susideda žemė, jeigu tokį gabalą galėtume patalpinti ant savo butovės. Ir štai įsivaizdinkime, kad tokį gabalą turime, bet svarstyklių taip milžiniškų neturime, taigi kad sau pasigelbėti, imame išsirėžti iš to gabalo kubiškąją pėdą ir padėję ant svarstyklės persitikriname, kad kubiška žemės pėda sveria apie 35 svarus. Išmieravę, kiek tokių kubiškų pėdų iš žemės, mes galime pasidaryti, lengvai prieiname prie apskaitliavimo, kiek sveria visas žemės skritulys.

Vienok butų didelė klaida, kad manytume, jog taip jau lengva žemę pasverti. Jeigu ji susidėtų iš vienodos medegos, tai suskaite, kiek pėdų įeina į jos diametrą be mažiausios klaidos apskaičiuotume, kiek kubškų pėdų iš jos galima padaryti, o kad vienoda medega, vienodą svarumą turi, be klaidos pasakytume, kiek žemė sveria. Tečiau prie to toli gražu.

Kadangi žemės masa susideda iš įvairių sluogsnių, todėl ir kubiška žemės pėda nelygiai sveria, imant ją iš įvairių sluogsnių, žiurint kokie elementai susideda į duotąjį sluogsni. Taigi reikia suskaityti sluogsnius, išanalizuoti sudedančius sluogsnių elementus, sulygint vienos medegos svarumą su kitos medegos svarumu, išskaityt, kiek kubiškų pėdų yra iš esančio ant žemės vandens, susverti vandenį, prieg tam patirti, kaip stora pluta sukietėjusios medegos apdengia esančias viduryje žemės ugnines masas—na, ir paskui sudėjus skaitlines į kruvą aplaikyti rezultata.

Beje, pasakysite, kad nesusverta miestai, kurie juk ant žemės randasi, o juk taipgi turi svarumą. Bet juk miestai susibudavę iš žemės medegos. Bet tokie mažmožiai, kaip ir apaugantieji žemę miškai, neįeina į svarbą.

Paskutiniai išsitarimai garsių žmonių.

Italų profesorius Strafarello išleido knygą «Po mirčiai», kurioje minėtas profesorius priveda daugelio įžymių žmonių išsitarimus mirimo momente. Tokių išsitarimų čia keliata, privedame:

Garsus filozofas Kantas, mirdamas ištara: «Gerumas, kurį daviau dėl žmonių gyvendamas, ramina mane dabar mirties valandoje». Uolus Rymionų demokratijos šalininkas Brutus ištara: «O! gerieji darbai ir dora esate tikrai žodžiais». Garsusis prakalbininkas francuzas O. Mirobo ištara: «Leiskite man mirti klausanties dailios muzikos aidų». Karžygis ir politikas G. Washingtonas ištara: «Taip gerai». Anglų politikas W. Pitt ištara: «Oj mano biedna gimtina šalis! Kokioje valandoje aš tave palieku» (Mat jam mirštant, gavo pranešimą, kad Napoleonas pergalejo anglus). Poetas Bironas ištara: «Dabar einu gult». Poetas Šileris ištara: «Vis geriau, vis ramiau». Francuzų politikas Gambeta ištara: «Turėkite drąsą draugai! Su manim jau užbaigta». Garsus Napoleonas I—mas ištara: «Dieve mano! Francuzija! Armija, vadovai!»

Ag. Purvis.

Adresantas nėra surandamas.

Šiomis dienomis «Evening Sun» telegrama buvo pranešta, kad francuzų laikraščio «Figaro» išleistuvė šiomis dienomis aplaikiusi savo laikraščio kelis numerius, adresuotus buvusiam Portugalijos karaliui Manueliui ir jo motinai, kurie buvę visada «Figaro» abonantais (prenumeratais). Ant laikraščių buvo Lisabonos krasos viršininke sekantis paaiškinimas sugražinimo priežasties:—«Adresantai išsikraustė, nepaduodami savo naujų antraščių»..

Ag. Purvis.

Teisingystė.

Anglų filozofas Thomas Morus dar 1516 metais rašė:

«Kas tai per teisingystė, jeigu ponas, bankierius, vaizbininkas bei kokis apgavikas, tolygiai ir tie ką nieko neveikia arba bent nieko naudingo nedarba, leisdamai veltui savo luosą laiką, puikiai ir linksmai gyvena, o tuo tarpu darbininkai, audėjai, kalviai, dailydės, važiotojai ir žmonės žemę apdibantieji, kurie sunkiau dirba už gyvulius, be kurių triuso visuomenė negalėtų apsieiti nė vienu metų, tie dirbantieji diena iš dienos, tamsa iš tamsos žmonės turi skurde gyventi ir daug praščiau negu dirbantieji gyvuliai. Šie pastarieji ne dirba taip sunkiai, jų pašaras yra geresnis ir neužnuodintas rupeščiais dėlei rytojaus dienos; tuo tarpu darbininką slėgia ir vargina beviltis link ateities, nevaisingumas jo triuso, kurio tik dalelė jam telieka, rupeščiai ir mintis kaip gyvės, kad senatvė ateis, neteks spėkų»

Jo uždarbis yra taip menkas, kad negalima juomi apdengti šios dienos pragyvenimo lėšų ir apie sutaupinimą tiek pinigų, kad atėjus senatvei butų iš ko pragyventi paskutines savo gyvenimo dienas, nė mislyti negalima. Argi tai nebaisi neteisingystė, kurią daro nedėkingoji visuomenė, kuri tuo pat laiku leidžia ponams, bankieriams, vaizbininkams bei nieko neveikiantiems dykaduoniams, besirūpinantiems vien gyvenimo tuščiai linksmumais, pertekliuose gyventi, lyg kad neatmindama to, kad be tų, apie kuriuos visai pamirštą ir kuriais nesirūpina, pati visuomenė gyventi negalėtų... Išnaudojus ir išspaudus paskutinę spėką, kada jau sunkiam darbui netinka, bespėkius, be sveikatos ir be pragyvenimo priemonių palieka juos jų nuosavoms rupestims ir nemalonin-gam likimui, kuris skurdu ir badu užmuša, kad sutrumpinti kančias, kokias visuomenė tiems vargšams kaipo užmokestį už viso gyvenimo sunkauso triuso vaisius paliko. Ar tai teisingyste?

Milwaukees miesto valdžia linkui streikų.

Sustreikavus Milwaukės rubsiuviams, kad prisidėti prie Chicagos rubsiuvių sunkios kovos, miesto valdžia įsakė policijai paguodoti darbininkų kovą ir saugoti streikuojančius darbininkus nuo užpuolikų. Miesto valdybos narys, aldermonas Melms parengtame streikierių visuotiniame susirinkime savo prakalboje pasakė šiuos žodžius: «Čia policijos lazdos ne-

bus vartojamas dėl streikierių ramavimo, kaip daroma Chicagoje Kalbėjau su majoru, drg. Seideliu ir galiu užtikrinti, kaip savo, taip ir majoro vardu, kad joksai urėdninkas Milwaukee's mieste neišdrįs peržengti ribų pavestos jam valdžios. Jeigu kartais policijantai pasielgtų priešingai, užsirašykite jo žvaigždės numerį ir praneškite man, o policijantas už savo pasielgimą atsakys prieš majorą.

Jeigu galite prirodyti, kad kas—nors yra skebu, pasakykite jam tat į akis ir nieks jus už tai neareštuos, nėgi netur tiesos jums uždrausti skebu vadinti žmogų, kuris tą pavadinimą tikrai užsipelno. Jeigu koks—nors teisėjas dėlei to patrauktų jus atsakomybėn prieš teisimą, tai jau mes paimsime savo rankon dalyką ir pasirūpinsime, kad tokio teisėjo tarnystė būtų paskutinė.

Bepigu Milwaukee's darbininkams streikuoti prieš kapitalistus, jeigu darbininkų nedauzo policijos lždos ir teismų nuosprendžiai, ką uždraudžia miesto valdžia. Kodėlgi visur kitur nėra to. Juk panašiai visur turi būti darbininkai, kaip lygūs piliečiai, apginami nuo plėšikų ir draugijos išmatų. Kodėl?... Todėl, kad visur kitur viešpatauja republikonai ir demokratai, o tik vien Milwaukee's miesto valdžia yra rankose socialistų. O kodėl darbininkai, kurie turi galę, nepasirūpina visur pastatyti sau valdžią tokią, kuri gina teisybę ir piliečių teises?

Milwaukee's, majoras drg. Seidelis savo laiške į policijos viršininką prisako anam ir jo pavaldiniams policijantams, kad paguodotų streikičius, uždraudamas policijai kištiesi į dalykus streiko, kas yra darbininkų legališka kova priešai išnaudojačius juos darbdavius. Jeigu atsitiktų reikalas neramumą sukeltiantį areštuoti, majoras Seidelis rusčiai uždraudžia areštuojamąjį mušti, pasielgiantieji priešingai majoro įsakymams policijantai bus prašalinti nuo vietos. Policija neprivalo darbininkams—streikičiams drausti statyti savo sargus prie dirbtuvių, kad daboti anas, idant nieks vardan streikičių nenaikintų.

Miestas Milwaukee's turi tas pačias tiesas arba statutus, ką ir kiti miestai, kodėl ten gali būti apginami streikuojantieji darbininkai, o kitur daužomi už streiką policijos lazdomis, kareivių kulkomis ir kankinami kalėjimuose?

Pagalvok darbininke, o atsakymą pats sau duosi.

P. S. Paskutinės žinios praneša, jog Milwaukee's streikas pasibaigė,— darbininkai laimėjo.

Redaktorius «Apeal to Reason'o» nuteistas.

Viršiausias Jungtinių Valstijų Amerikos teismas patvirtino nuosprendį teisėjo Pollocko, kuris nusprendė bausmę: 6 mėnesius kalėjimo ir \$1,500 štriuopos socialistų laikraščio «Apeal to Reason» leidėjui ir redaktoriui Fred. Warren už «apšmeižą».

Tą apšmeižą kapitalistiškas teismas rado tame, kad Warren'as, remdamasis įsiskaitymais buvusio Kentucky valstijos gubernatoriaus Taylor'o, butent nužudžiusio gubernatorių Goebly, ir kad valdžios buvo paskirta tukstantis dolerių tam,

kas išduos policijai žmogžudį, kuris tuom laiku sau gyveno Indiana valstijoje; taigi Warren'as atspausdino ir savo laikraščio skaitytojams išsiuntinėjo lakštus, kur atkarojo Kentucky valstijos valdžios žadamą atmokęstį už Tayloro išdavimą.

Tikslu tos Warren'o veikmės buvo noras persitikrinti: ar leistina yra darbininkams pasielgti taip, už ką darbininkų smerkiami kapitalistai likosi teismo išteisinti. Dalykas tame: Prieš kelis metus, kaip darbininkams yra gerai žinoma, kapitalistai, norėdami sunaikinti darbininkų organizaciją, neteisėgai apskundė organizacijos viršininkus: Moyerį, Haywoodą ir Pettibone'ą. Kaip žinoma, tie trys vyrai likosi varu paimiti iš kitos valstijos ir atgabenti į valstiją, kur butent buvo kaltinami už nuplėnavimą užmušėjistės. Augšiausias Jungtinių Valstijų teismas tą kapitalistų pasielgimą nepripažino tarpvalstijinių teisių peržengimu. Štai Warren'as norėjo persitikrinti ar Jung. Valst. federalinis teismas, taippat spręstis ir socialistams, jeigu tie pareikalau išdavimo Tayloro, kuris pabėgo nuo atsakomybės prieš teisimą už žmogžudystę.

Kad Taylor buvo kaltininku ir įsiskaitomu— tai faktai. Kentucky valstijos valdžia skelbė įsiskaitomą kaltininko, paskyrus \$1000.00 atlyginimo už išdavimą ano. Bet kas leista daryt viešpataujantiems, tas uždrausta pavergtajai luomai. Warren'as už atkartojimą minėto pajieškioje ir Kentucky valdžios paskirtos sumos žadėjimą, skirdamas tą atlyguinimą šimtąsyk mažesųjį, pasilieka jau užgaunančiu kaltininko garbė— šmeižiku. Warren'as liekasi suimtas ir galų gale po ilgo vilkinimo teismas išduoda nuosprendį, nuteisdamas Warren'ą 6 mėnesiams kalėjimo prie sunkių darbų ir užmokėti atlyginimo 1500 dolerių. Su tuo nuosprendžiu laukta tyčia taip ilgai, nes nenorėta erzinti darbininkus prieš rinkimus, kad tie nepasipiktintų tokia kapitalistų šunybe ir nesustiprintų socialistų agitacijos.

Ištikrųjų negalima surasti Warren'o pasielgime jokio prašikaltimo. Juk kriminalistus pati valdžia įvairiausiai badais susekinėja per savo detektyvus, juk ir šiame atsitikime skyrė didelį atlyginimą už Tayloro išdavimą į rankas teisingystės, o vienok teismas už tatau baudžia žmogų, kad norėjo prigriebti surasti «kriminalistą». Pagalios Warren'as savo išsiuntinėtuose laiškeliuose, visai neužgaudamas garbę Tayloro, irieškę tik atkartojimą abelnai žinomo apskelbimo, jog anas dalyvavęs žinomoje užmušėjistėje gubernatoriaus Goeblo.

Jeigu tokiais nusprendžiais kapitalistiška valdžia mananti nuslopinti socialistišką judėjimą Amerikoje, tai gana greitai persitikrįs, kaip labai ji klysta. Tarpe socialistų tas teismo neteisėgas nuteisimas drg. Warren'o sukėlė nepaprastą upą. Gabiausiai kalbėtojai sukruoto visose valstijose ir visuose miestuose rengiami visuotini susirinkimai dėl už protestavimo prieš tokią bėtęsią, o Warren'o vietą užėmė redakcijoj liglaikiniai garsus agitatorius drg. Eugenijus V. Debs.

Prie Paaiškinimo ir Pasiškinimo.

Ant C. Komitetų konferencijos protokolo kritikos— ne nulytėta... Kad suduota, tai suduota tai «klikai». Taip ir gerai. Ir ką ji čion turi klausinėti, iš kur tu, ir kas tu? Nes

au gyveno
savo laik-
o Kentu-
šdavimą.
tikrinti: ar
darbininkų
lykas tame:
noma, ka-
acija, netei-
j, Haywo-
sosi varu pa-
butent buvo
ausias Jung-
nepripažino
s norėjo per-
ppat spęs ir
ayloro, kuris
dystę.

— tai faktai,
ltininko, pa-
Bet kas leista
gtajai luomai.
ir Kentucky
ą atlyguinimą
altininko gar-
dų gale po il-
sdamas War-
ūzmokėti at-
i laukta tyčia
riėš rinkimus,
ir nesustiprin-

gime jokio pra-
riausiais badais
tsitikime skyrė
as teisingystės,
l norėjo prigel-
savo išsiuntinė-
Tayloro, irėiš-
io, jog anas da-
s Goeblo.

valdžia manan-
e, tai gana grei-
ocialistų tas tei-
tiklė nepaprastą
alstijose ir vimo-
dėl už protesta-
uzėmė redakciją
s V. Debs.

Iškinimo.

olo kritikos— ne-
cklikais. Taip ir
tu, ir kas tu! Nes

bile sveikas atsiradai iš kur, tai rankas atsikosojęs ir knis-
kis sau organizacijoje— kas kam galvoje iš kur tu, ir kas tu.
Didelis čia daiktas, kad kiekvienam žmogui ir kiekvieną sykį
vis kitaip apie save papasakota, juk melavimas dar neuz-
patentuotas, galima meluoti kiek nori. Ir klausimas kodėl-
gi nemeluoti, jeigu su melu geriau negu su teisybe galima iš-
eiti.

Kasgi su teisybe «teisiamų ir kariamų seserų» fondą ir
iš 52 kuopos draugų pinigų, butų galėjęs tvirti ir išprašyti!

Kasgi butų įtikėjęs, kad Rusijos slaptoji policija jį per-
sekioti jau liovėsi, jeigu ne «Francuzijos pavaldinystos popie-
ros butų gautos!»... Kasgi ta pati slaptoji policija butų žino-
jusi, kad jau persekioti reikia liautis, jeigu tos «Francuzijos
pavaldinystos popieros» ne «per New Yorko advokatus butų
gautos!»... Kasgi butų įtikėjęs, kad jį Rusijos slaptoji per-
sekiuoja, jeigu nebutų papasakota, kad 1905 metais, vienu ir
tuom pat laiku keliose vietose «darbininkų sukilimuose yra
dalyvavęs» ir tuo pat laiku ir «kalėjime sėdėjęs»(!)... Dargi
vieną sykį kalėjime sėdėjęs, o du sykiu iš kalėjimo pabėgęs...
Vieną sykį «žandaro drapanomis persirengęs pabėgo» o antrą
sykį «su revolveriu rankoje sau kelią nuo sargų ir kareivių
pasiliuosavo». Argi tas viskas neverčia abejoti apie teisingu-
mą ypatos?

Kasgi jį į liglaikinius C. sekretorius butų rinkęs, jeigu
V. K. susivaziavime nebutų pasakyta, kad «jau tokiu sekre-
torium esmiu buvęs»?... Kasgi taip lengvai ir C. K. konferen-
cijoje tą šukio «skundą nonsensu butų pripažinęs, jeigu ne-
butų pasakyta, kad jis iš Lietuvos toks ir toks (vardą nemi-
nėsiu, kadangi konferencijoje dalyvavę draugai atsimena)—
daktaras, su kuriuom «sykiu esmiu augeš, pažįsta ir už mane
paliudyti gali».

Bet čion truputį nepatėmytas neaiškumas įsiskverbė. Ne
aiškumas yra tame, kad minėtas daktaras jau nuo 1903 ar 4
metų tame miestelyje Daktaru yra, o jaunesnis 23-4 metų
amžiaus daktaras diplomu negal gauti, kad galima butų dak-
tarauti.

Purvis tuo tarpu dar 1907 metais vaikiščių buvęs. Tai-
gi ir čia klausimas ar Purvis galėjo sykiu su nurodytų dakta-
ru augti?

Ir kasgi įtikėtų Purvio išvadžiojimams savo «Pasiaiški-
nime ir paaiškinime», jeigu ten nebutų neteisybę «teisybe»
padaręs?

Oi, ta klika, klika! Netiki ir gana. Dargi klausinėja,
tyrinėje, kas, kaip, kada, iš kur tu ir kas tave pažįsta, etc,
etc.

Ir kaipgi už tat nepavadinti centralizatoriais?
Juk toks klausinėjimas ir nereikia ką kitą, kaip tik central-
lizavimą, kad nė vienas nepažįstamas žmogus negalėtų įeiti į
centralinį komitetą, kad ten šeiminkauti kaip pilka žąsis,
ko pasekmės vėliaus pasirodo. Argi tai reikalinga ta centra-
lizacija?

Tos centralizacijos, ypač pareitais metais gimusi «Redi-
liškoji frakcija», labai, labai nemėgsta.

Paliudijimai ir patikrinantieji faktai tulų iš svarbesnių
augščiausių paminėtų dalykų savo laiku P. K. buvo užduoti, ir

šaltiniai, iš kur dar reikalingus papildymus butų galėję rasti
buvo nurodyti. Bet didžiama mūsų P. K. perimti yra, kad
tokiais «niekais» užsimtų, todėl pasekmės to rimtumo dabar
per «Kovą» išsilieja.

Ant «Pasiaiškinimo ir paaiškinimo» į polemiką leistiesi
nemanau. Nemanau dėlto, kad du tomu to «rašto» punktas
po punktui ant kritikos imant, perdaug vietos «Kovoje» už-
imtų. Antra, kad pats «pasiaiškintojas» išdaliesi apart pikt-
žodžiamų, visai neblogai dalyką išaiškino, tik suprasti jį
reikia mokėti.

O, galiausiai polemizuoti su žmogumi, kuris dėlei jo
ypatos neaiškumo pats prisizadėjo iš savo praeities paliudijim-
ą pristatyti, vienok bėgyje keturių mėnesių suviršum dar
nepristatė ir norisi abejoti ar pristatys bent kada; nuo ko ir
koks tas paliudijimas bus, tai dar klausimas?

Ant jokių užmėtinėjimų ir sensacijų, toliau nebeatsaki-
nėsiu.

J. Sukys.

Esteru Baron.

Motiniškas Išgelbejimas.

(Iš Rusijos revoliucijos.)

Vertė J. Burokas.

«Brangiausioji motinėle! Teismas pasmerkė mane mi-
riop. Kaip greit aplaikysi šį mano laišką, pasiskubink aplankyti mane. Turiu tik vieną savaitę laiko gyventi; baisus
man tas laikas!... Visokios šmėklos mane baugina; baisiausia
yra mirtis, kad reikės man mirti neatsisveikinus tave, brangi
motinėle, kad jausti paskutiniame momente saldypę tavo mo-
tiniško bučio, kurių taip daug esi man suteikusi.

Mąstau apie praėjusią savo kūdikystę, matau tą mažą
lovelę, kurioje mane migtydavai savo saldžiais bučiais ir
liuliavimais... pasiskubink brangi mamele aplankyti mane,
nes kiekviena minutėlė prasiilgsta man. Neverk, mano ge-
riausioji mamele. Troškimas, kad pamatyti dar tave, mane
alpina. Žinau, kaip daug labo man suteiks tavo aplanky-
mas.

Siųsdamas tau tukstančius savo karštų bučių, lieku
trokštančiu pasimatymo su tavim, tavo mylintis sunus Mi-
sia».

Perskaičius tą laišką, ji sėdėjo suakmenėjusi; jos akys
pasiliko sausos, veidas persimainė į murmulinį...

Pasmerkta miriop! Taip, trumpas laikas, bet kaip bai-
sus!...

Praslinkus kelioms valandoms, saulė nusileido, bet ji
vis sėdi be pasikrutinimo. Jos jausmai ir smegenys veikia—
veikia kaip niekad dar neveikė.

Kada kambaryje apsiešpatavo tamsa, ji pagalios nubu-
do, pasikėlė ir užsiriebė žiburį. Pažvelgė į laikrodį.

Į dvi valandas vėliaus traukinys išėina. Laikas skubus...

Ji vis užsimąščius machinališkai pradėjo persirėdyti. Nie-
ko daugiau ji neėmė su savim, išeidama iš namų, kaip tik tą

sumanyką, kurį turėjo savo krutinėje giliai paslėpus. Lai iškrečia ją, kiek jiems patinka, jos sunaus sargai nieko pas ją neras.

Traukinys atbėgo prie stoties. Žmonės išlipa ir įlipa, spraudžiasi vieni pro kitus. Minios judėjimas neatkreikia ant savęs jos atydos. Ji sėdi traukinio kertėje, o jos mintys, kur kas greičiau nulėkė į jos kelionės vietą. Mintis, kad tai jos paskutinė kelionė ir paskutinė vieta, kurią atlankys, visai ją nekliudė. Ji tą žinojo iš kalno, tas buvo jos neatmainomu nuosprendžiu. Nemato ji nieko, kas yra aplink ją; šis pusaulis visai jau jai neberupėjo; savo sielos akimis, ji matė vien savo mylimąjį Misią, kurį mintys jai atvaizdina kambariuose ramaus, švaraus ir smagaus buto. Čia mato ji savo Misią skaitantį eidėjos knygas. Jis toks laibas, silpnas vaikinėlis, skaito, skaito, susinervuoja ir klausinėja apie nebutus daiktus. Tankiai iki pusiaunakčiui ji kalbėdavo su juom; ji mokino jį mylėti žmones, mylėti teisybę, laisvę ir lygybę. Ir jį išmokino, o jis tankiai dabar jai papasakodavo tokius dalykus, apie ką ji dar nežinojusi. Ji džiaugdavos, kad Misią yra paveldėję jos dvasios troškimų, jos jausmų, nemanydama, kad ta paveldėjistė surengs jos mylimamjam baisią pabaigą...

Ilgai susirenkančios ašaros, dabar smarkiomis, karštomis sriovėmis pasiliejo iš patvinusios širdies, ji jaučia, kad jos visas kunas dreba ir dantys barška. Susijudinimas jos buvo nepaprastas, jautė jį pirmu kartu savo gyvenime. Prisiminė jai jos miręs vyras, kuris paliko jai brangiausią dovaną—sūnų, kurį taip labai mylėjo, kad tokia neišsakoma baimė apie jį apėmė ją. Ji buvo tokia drąsi ir striopi, kad viršianšiam viršininkui visados drąsiai akįsna pažiūrėdavo, kad tik prisiejo kada turėti koki—nors reikalą.

Durįs atsidarė ir ji dideliais žingsniais įėjo į vidų, bet umai apsisotojo, nes mažas kambarėlio langelis, iškaltas storoje muros sienoje palei lubas, taip mažai šviesos įleisti tegalėjo į vidu, kad ir apsiubvusiam jame sunku ką—nors pastebėti kitame kambario gale.

— Mamele, mamele!— sušuko tamsiam kalėjimo kambariye Misią, išvydęs įėjusią motiną.

Žvangsėdamas savo geležiniais pančiais jis metėsi prie jos su išskėstu glėbiu.

Ilgai jiedu laikėsi viens kitą glėbyje prisispaudę prie savo be žado vaitojančių krutinių.

— Tau persunku stovėti, mamele,— sėskis— prabilo jįsai ir pasodino motiną ant suoloelio, bet ji nukrito ir sukniubo ant kelių. Jis pakėlė ją ir bandė savo pilnomis kudiškiškos meilės akimis raminti ją, nes lupos, drebėdamos negalėjo ištarti žodžio, kurio negalėjo išleisti, nes ir balsas lyg kad apmirė jame. Tik pats apleięs, padėjo savo nusvirusią galvą ant motinos peties ir vėl tylėdami abudu sėdėjo.

— Čia mes abudu, buk ramus.

— O, kaip esu laimingu, matydamas tave mamele. Baimė mane kankino tavęs laukiant, nes maniau, kad negalėsi mane aplankyti.

Ji abiems rankomis paėmė jo galvą, suspaudė jo smilki-

nius, kuriuose gyslų plakimą ji jautė savo delnais, ir bučiavo jo veidą, lupas, akis ir galvą, kartas nuo karto atstumdamą nuo savęs jo galvą ir žiūrėdama jam į akis.

— Kaip tu atsimainęs, kaip baisiai sunaikintas, mano sunau. Tu nepanašus jau į mano brangiausį kudukį; matau tik kankintinį, jaunystės pavasarije prazilusį, pasenusį taip greit, taip umai!... Aš ilgiau gyventi negalėčiau, netekus savo mylimo sunaus. Bet aš buvau tavo gyvenimo nelaimingumo prižasčia.

— Ne, miela mamele, tu tik buvai mano gyvenimo davėja ir jo sargu. Tavo visi rupeščiai ir tirusas visados buvo vien dėl mano gerovės; nenoriu girdėti to neteisingo tavo, brangi motina, apsiskundimo.

— Pamiršk tą viską, mano sunau, pamiršk ir neprimink man to, kas buvo mano didžiausia laime.

Jis suklypo ant kelių prie jos ir paslėpė savo galvą kaip kudukis jos prieglobstyje, tyliai verkdamas; tas jo verksmas konvulsijomis drebino jo kuną. Ji glostė jo plaukus tylėdama, tik ašaros stambiais lašais krito jai iš akių, nupuldamos ant jo galvos ir prausdamos pridulkėjusius jo plaukus.

— Ar daug dar laiko liko?

— Dvi valandos. Bet tau manęs neišplėš jie, kaip kad išplėšė tavo tėvą,— kalbėjo ji lyg pati sau.

— Aš laukdamas tavęs ilgai galvojau, ką pasakysiu tau susitikęs... Nieko kito, kaip tik tat, kad persiskirsiva, tu mane paliksi, o aš lauksiu valandos, kuri paliuosus mane nuo jautimo. Bet ta valanda mirties labai man sunki, nes tuomet matysiu vien nemalonus žiaurius priešų veidus, nematant tavo malonaus veido, paskutinių akių žvilgių.

— Ne, tu nesiskirsi nuo manęs. Tu mirsi sykiu su manim,— tylomis ji atsakė, žiūrėdama jam stačiai akįsna.

— Jie tave nustms šalin ir atskirs...

Ji uždengė jam burną savo lupomis.

— Aš tavęs neatiduosiu jiems į rankas, jie neišplėš man tavęs, kuriam daviau gyvybę, daviau visus mano sielos brangiausius troškimus, aš suteiksiu ir paskutinę gyvenimo valandą, kurią mirdamas nekeiksi.

Tavęs jie negalės torturuoti ir kankinti laukimu užmušėjistės akto. Tu turi mirti mano prieglobstyj, ant mano rankų, sykiu su mirstančia tavo motina... Budeliai mano, kad jie galingi, bet jie neįstengs išplėšti mylinčiai motinai kudiškį. Prieš jų galybę statau meilę motinos. Kol jie čia neatėjo, eikš čia ir užstok mane nuo sargo akių... Aš atsinešiau budą, kuris išgelbės mudu nuo budelių rankų. Štai yra nuodai, jie leis mudviem sykiu numirti...

Kalinys plačiai atidarytomis akimis žiūrėjo į motiną pradedamas suprasti reiškimą jos kalbos. Jos rankose matė du mažu buteliuku, kuriuose buvo sidnigenas.

— Suradau jį aptiekoje mirusio tavo tėvo.— atsakė ji.— Pabučiuok mane, paskutiniu kartu. Mirtis bus staigi ir nesu rengs sopulio. Drąsiai nesisvarstyk, gelbėk mane ir save nuo budelių rankų...

— Mamele! Tu turi gyventi, tu negali mirti!— sušuko jis sielvartiniu balsu.

— nes gyva
diev vien
smagi ma
Apk
skysčių
likta!...
Ji pr
sviro ant
Ir ta
ti teismo

A
P
K
P
A
K
T
G
J
T
M
O
V
M

A

Draugai!
nieks daugiau
žiūrime ramia
145 kp. la
rajonu nomina

— Aš— be tavęs— ne... Su tavim yra mano gyvastis, nes gyvastį tau esu davus. Na, sudiev šventasis mano, sudiev vienturti, sudiev.— Ačiū tau už tą mirties valandą, ji smagi man, jaučiuosi laiminga, mirdama sykiu su tavim.

Apkabinus jo kaklą, ji įpylė iš buteliuko esantį jame skysčių jam į burną, numetusi tuščią, kitą supylė sau. Atlikta!...

Ji prispaudė jo galvą prie savo krutinės, ir jos galva nuširo ant jo galvos.

Ir taip besėdinčius rado juos budeliai, atėjusieji išpildyti teismo nuosprendį.

Kapinynas.

(Sonetas)

Ant mano brangiausių vilčių tylaus kapinyno,
Prie smilčių kapo, prislėgto akmeniu sunkiuoju,
Klūpo manoji Svajonė tarp šiurkštaus žolyno,
Paslėpus veido skastybę po kyru juoduoju.

Ant mano užsidegimų sumintųjų gėlių,
Klūpo nebylė, apnykus, tyli lyg tas kapas,
Tik godžiai lašus jos gailių, graudžių ašarėlių
Geria ant akmens išaugęs vijoklinis lapas.

Ją vien mato debesėlis, kurs po daugaus skliautą
Tyliai lyg kad užsimastęs be tikslo keliauja,
Matant verkiančią ant mano sapnų išsklaidintų...

O, ji ant laisvės troškimų į purvus sumintų,
Verkdama gi vienų—viena tikrai apgailauja,
Mano švenčiausį sickimą taip ūmai išgriaunatą!...

J.B.S.

Žiema.

Štai šaltas Šiaurės tyrons pakilo,
Įsakus savo ant žemės kvėpė,
Dirvos ir gojai blankstant nutilo,
Rausdama saulė veik pasislėpė...

Viesulos žiaurios rūbus nudraskė,
Šilams ir pievoms, gėles sumynė,
Vasaros triūso vaisius išblaškė
Ir apsibliausius dangaus mėlynė

Graudžiai pravirko; ašaros krinta;
Laukai apnyko, miškai dejuoja;
Upes sukaustė kieti ledai...

Saulė pakilo, jau vėl kovoja!...
Nuilsęs veidas jau džiaugsmu švinta!
Tyronas ilsta!... Tirpsta ledai!

J.B.S.

Atsišaukimas į I-mo Rajono kuopas.

Draugai! Laiks nuo laiko žiūrint į I-mo Rajono reikalus, nieks daugiau nesimato, kaip tik suirutė, ir mes draugai į tą viską žiūrime ramiai.

145 kp. laikydama susirinkimą 4 d. Gruodžio, apkalbėjus I-o rajono nominavimą į rajono įstaigas, rado jį nelegališką, ir štai,

dėl ko: a) Pirmutinės blankos nominacijos nebuvo pažymėta dėl Vekiančiojo komiteto vietos; b) Buvo prisiūsta antra blanka dėl V.K-to atskirai ir tai tik viena, o dėl kuopos archyvo visai nebuvo prisiūsta; c) Prisiuntė trečias blankas dėl V.K-to dėl stokos kandidatų ir liepė nominuoti iš naujo; d) Užklauskimai nominuotų kandidatų buvo neaiškūs, t.y. nepasakyta, kiek gavo balsų ir iš kokios kuopos; e) Kandidatai ant balsavimo blankų turi būti tris, vietoj dviejų, ką reikalauja parlamentariškos tiesos, ant ko yra pilna žinia; f) Jau trečias mėnuo, kaip po 10-tai konferencijai, o nutarimai lytinti sąjungos reikalus ir po šiai dienai nėra apskelbti «Kovoje»; g) 10-ta konferencija neturi galę uždėti mokesčių ant rajono draugų dėl užmokėjimo rajono skolos; dalykas lytintis narių kišenių turi būt leistas per rajono referendum; h) 145 kp. kiek sykių rašė užklauskimus tūluose rajono reikaluose, bet ant užklauskimų atsakymo negavo.

Todėl ir kyla klausimas: kodėl pažangesnieji draugai atsisako priimti kandidatūrą į rajono įstaigas? Pažiūrėkime draugai, kokla šiandien yra tvarka mūsų rajone! Ką mūsų rajonas veikia laike rinkimų? Absoliutiškai nieko.

Pažvelgkime į blankas III LSS. referendumo, į paragrafus 1, 2 ir 3, kur pasakyta, kad visus sąjungos referendumus tvarkys rajono sekretoriai. Bet pažvelgę į savo rajono dabartinį sekretorių, matome, kad jeigu nemoka rajono nominacijas tvarkyti, tai kas bus su visais referendumais!

Tokiu būdu, kaip augščiau nurodėme, kad I-mo rajono išsiuntinėjimas nominacijos blankų yra nelegališkas, taipgi imant į atydą atsakymą sumaniausių draugų priimti kandidatūrą į rajono įstaigas ir pridant naują būdą referendumų tvarkymo, — randame, kad rajonui, kaip sekretoriaus, taip ir organizatoriaus, reikia sumanių ir suprantančių organizacijos darbą vyrų. Dėlei visų tų priežasčių, mes 145 kuopos draugai nesutinkame su šiomis nominacijomis, ir reikalaujame naujos. Jei I-mo rajono kuopos nereikalaus geresnės tvarkos rajone ir neapskelbs naujos nominacijos, būsime priversti atsisakyti iš I-mo rajono.

Draugai, kurie suprantate organizatyvišką darbą, turite stoti į kandidatus ir užimti rajono visą darbą, kad vartyti jį pasekmingiau negu iki šiol buvo. Taipgi nesutinkam pavesti dabartiniam rajono sekretoriui tvarkymą balsų. Jeigu I mo rajono kuopos sutiks sutiks su mūsų propozicija, tai mes 145 kuopa išrinksime iš savo kuopos du ar tris, kurie atliks darbą pasekmingai ir atsakančiai, o jeigu ne, tat lai paskiria iš kitos kuopos du ar tris draugus, kurie apsiims atlikti tą svarbų darbą dėl labo socialistiškos organizacijos.

Org. A. Krasnickas, Sek. A. Žilinskas, Išd. K. Toshales.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popierios, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgu privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

DUQUESNE, PA. Lapkričio 20 dieną atsibuvo socialistų prakalbos. Už kalbėtojų buvo drg. K. Šeštokas. Pirmiausiai kalbėjo apie draugiją, jos surėdymą, paskui apie Lietuvos Istoriją.

Prakalbų pasiklausyti prisirinko pilna svetainė. Tur but kiti zingeidaudami atėjo pasiklausyti, nes kunigėlis keikė ir rengėjus ir kalbėtojus; taigi jo avelėms parupo tikrai

suzinoti, ką tie, anot kunigėlio žodžių «bedieviai socialistai» kalba. Nors drg. Šeštokas, kalbėdamas apie darbininkų klesos reikalus neaplenkė nė kunigų, bet kad istoriškai ir faktiškai viską perstatė, tai ir katalikams patiko.

Daugumas po prakalbų sakė:— «Matai, prabasčius sakė, kad buk socialistai nepripažįsta Dievo, niekina tikėjimą ir tt., čion mateme ir girdėjome, kaip jis (kalbėtojos) sakė, kad kaip kiekvienas doras, apšviestas žmogus tiki į dikrąjį Dievą, t. y. gamtą, kaip sutvertojį, o dar labiaus socialistai».

Po prakalbų renkamos aukos, dėl uždėngimo lėšų. Aukavo šios ypatos:

J. Urbonas \$100; P. Mikalonis, J. Meškauskas, J. Storiņa, A. Zapulskis, A. Kazlauskas, L. Križenauskas, K. Seidauskas, J. Oliškevičia— po 50 c.; J. Petrušavičia 30 c.; M. Budrys, J. Karpavičia, P. Stulgeviskienė, P. Košėta, J. Šmulkšytys, J. Gilius, S. Kritinskis, V. Klemavičius— po 25 c. Viso suaukavo \$10.06. Kurie aukavo mažiau 25 c., tų pavardes negarsiname.

Visiems atsilankiusiems, aukautojams ir kalbėtojui, ištariame širdingą ačiū.

Ten Buovės.

CAMBRIDGEPORT, MASS. Gruodžio 11 dieną pas drg. P. Brazdžionį buvo susirinkę keliolika jo artimiausių draugų ir draugių; susirinko su tikslu pasveikinti kaip garbės karžygį, kuriam sukako minėtoj dienų metai laiko nuo išsiluosavimo iš po caro monarchiškos valdžios, kuris keletą metų buvo varginamas purvinuose kalėjimų kambariuose už platinimą apšvietos ir politikos tamsiuose Lietuvos kaimuose ir miestuose ir už dalyvaimą 1905—6 metuose kovoje.

Pas drg. P. Brazdžionį plevėsavo raudonas velukas ant sienos su parašu, L.S.D.P.

Besikalbant apie įvairius dalykus, drg. P. B. labai nuosekliai nupiešė ilgą paveikslėlį apie vargingą padėjimą politiškų prasikaltėlių baisy kankinimą ir persekiojimą. Taipgi šiam tikslui tapo suaukauta \$5.40, kaip pašėlpą politiškams kaliniams Lietuvos ir Rosijos. Pinigai pasiųsta «Keleivio» redakcijon.

K. M. Armonas.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

379) Drg. J.J. Nieniu pranešta, kad sulyg P.K.-to nutarimą (kuris liko nepagarsintas organe) turi atsisteiti su administracija pagal tam-tikras išlygas už atspaudinimą brošiuiraitės «Ko žvaigždės mus mokina». Drg. Nienius pranešė, kad atsisteisias apie January, 1911m. Taipgi adm.-jai pranešta apie tai.

380) Adm.-jai pranešta, kad ji pagal P.K.-to nutarimo (kuris nebus pagarsintas organe) turi patirti, ar ištikrųjų buvusiam adm. drg. A. Rušiniui yra S-ga skolinga, o jei skolinga, tai turi būt apmokėta.

381) Drg. A. Žymonto patėmijimas, drauge su J. Griniaus rašytu laišku pasiųstas P.K.-tui.

382) Adm.-jai tapo sugrąžintas bankos čekis, kuris klaidingai buvo išrašytas dėl Centro Sekr. už išlaidas Oct. mėnesio, taip-

gi bila už Nov. mėnesį išlaidas tapo priduoata ir dabar prisiųsta pinigai (čekiu) už abu mėnesius.

383) Adm.-jos priduoatas paaiškinimas linkui apgarsinimų skolų pasiųstas P.K.-ui.

384) Apsiėmus A. Petraškai būti P.K.-to atstovu (J.K. Gilius atsisakė) Trečiųjų Teisme reikale adm.-jos incidento, pranešta J.B. Smelstoriui ir J. Griniui, kad jie pasiskirtų savo apginėjus. Drg. A. Petraškai pasiųsta visi dokumentai lytinti tą dalyką.

385) J. Šukio priduoatas skundas ant Centro Sekr. už jo (J. Šukio) neteisėgą apkaltinimą pasiųstas P.K.-tui.

386) Drg. A. Žymontui pranešta, kad jis paskirtas «Kovos» liglaikiniu administratorium ir užklausta kada jis pribus Ad-jon. N.Y. City, 15 XII 10. LSS. Centro Sekr. *Aug. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 81.

1) Kadangi kilęs incidentas tarpe «Kovos» darbininkų pradeda iššaukt ypatiškas polemikas, kas užima gerą dalį «Kovos» ir gali dar daugiau pasidaugint, per ką žeminama laikraštis ir kenkiama sąjungai.

2) Kadangi per P.K.-tą yra jau nutarta ištirt tas dalykas per Trečiųjų Teismą, kuris neužilgo ir atliks savo pareigas. Todėl nutariame:

Kad visi polemiški raštai, lytinti *tą ar kitą* klausimą, nežifrint, ar juos rašo redaktorius, administratorius, zecerlai ar kas kitas, būtų siunčiami į Literatūros Komitetą ir galės tilpti tik tas, kurį minėtas komitetas pripažis.

Baltimore, Md. 1, XII, '10.

East Pittsburg, Pa., 4 XII, 10 L.S.S. P.K.-as

N.Y. City, 14, XII, '10.

New York City 15 XII, 10.

LSS. Centro Sekretorius *A. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 82.

Imant į atydą:

1) Kad kilę nesusipratimai tarpe «Kovos» darbininkų nėra pakol kas ištirta per Trečiųjų Teismą, per ką nežinia kas kaltas.

2) Kad 1-mos kuopos «Pranešimas į Sąjungiečius» (žr. «Kovos» N46) nėra legališku pasielgimu ir ant jo remtis negalima, nes Adm. ir Red. nereiškia paprastus narius kuopos, per ką kaip kuopa negalėjo ir bausmę skirt jiems.

3) Kad viršininkų rinkimai jau eina ir neatkreipiant niekam ant to atydos, gali pasitaikyti, kad prasižengėliai papultų į kandidatus, nežinant ar jie yra ir bus kompetentiški užimti tas vietas, todėl iñešu:

Kad J.B. Smelstorių ir J. Grinių *suspenduot ir nedaleist į kandidatus dėl šių rinkimų*, pirm negu Tr. Teismas ištirs kas kaltas.

Baltimore, Md. 29 XI 10.

P.K.-to Narys *P. Grinius.*

1) Kadangi P.K.-tas jau yra veikęs minėtame incidente, pasikirdamas Tr. Teismą;

2) Kadangi P.K.-tas nėra kompetentišku spenduot ypatas, neturėdamas dokumentališkų darodymų jų prasikaltime, todėl balsuoj *prieš.*

E. Pittsburg, Pa. 3 XII 10.

P.K.-to Narys *B.K. Kondratavičius*

1) Kadangi J.B. Smelstoriaus pasiilkimas jo vietoje iki ištirimui nėra pavojingu sąjungai, o J. Grinius jau pasitraukęs, todėl nėra būtina reikalingu suspenduot.

2) a) Nuimant nuo rinkimų blankos kandidatus, kurių prasižengimas nėra darodytas, būtų neteisėga, nes po ištirimui, kuomet pasirodytų, jog jie buvo neteisėgai kaltinami, tai jiems jau nebūtų galima sugrąžinti jų kandidatūrą; b) Jei ištikro pasirodytų jie kaltais, tai mes juos galime prašalinti nuo vietas, kad ir

po rinkimų

N.Y.C

Reiški

New Y

Mēs 11

laikytame

sutikome su

mėnesiniu

1) K

Lit. K-to, i

2) Išr

idant apie

LSS.

(

Kadangi

užinteresuot

inėsimas nu

B.Smelstorių

arba su sau

ir išdirbęs t

New York C

East Pittsbu

Baltimore, 1

New York C

Diskus

organas užd:

Abu ref

pagamintos.

N.Y.Cit

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

(

po rinkimų, todėl balsuoju prieš.

N.Y. City 14 XI 10. I P.K.-to Narys *M.M. Račiūtė*.

Reiškia drg. P. Grinius įnešimas didžiumos atmetas.

New York, 15, XII, 10.

L. S. S. Centro sekretorius *Aug. Purvis*.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N83.

Męs 117 kuopa (East Pittsburg, Pa.) savo extra-susirinkime, laikytame (kada?), apkalbėję klausimą linkui apdraudos skyriaus, sutikome su drg. J.B. Smelstoriaus nuomone (žr. «Kovos» N33) link mėnesinių duoklių, pašelpos ligoje ir posmertinės, todėl nutariame:

1) Kad P.K.-tas išrinktų komisiją tam tikslui su pritarimu Lit. K.-to, ir

2) Išrinkta komisija turi suformuluoti įstatus (konstituciją), idant apie Gegužės mėnesį 1911m. būtų paduota referendumui.

LSS. 117 kuopos Komitetas

Org. *A. Keršis*, Sek. *J. Mikalauskas*, Išd. *B. Blonskis*.

Kadangi sunku surasti draugus, kurie tuomi klausimu būtų užinteresuoti, taigi komisijos išrinkti negalima, per ką 117 kuopos įnešimas *nupuola*, bet mėš nutariame visą tą dalyką pavesti drg. J. B. Smelstoriui, kuris yra su tuo dalyku susipažinęs, o jis vienas, arba su sau į pagalbą paimtais draugais, sutvarkęs visą medžiagą ir išdirbęs taisyklės priduoť LSS. VI Susivažiavimui.

New York City, 3, XII, 10.

East Pittsburg, Pa., 6, XII, '10 LSS P.K. tas { *M.M. Račiūtė*
B.K. Kondratavičius
P. Grinius

LSS. Centro Sekretorius *Aug. Purvis*.

New York City, 15 XII 10.

LSS. referendumai «VII» ir «VIII».

Diskusavimo laikas dėl tų dviejų referendumų jau užibaigė ir organas uždarytas (žr. «Kovos» NN38 ir 39).

Abu referendumai bus išsiųsti nubalsavimui, kaip blankos bus pagamintos.

L.S.S. Centro Sekretorius *Aug. Purvis*.

N.Y. City, 15, XII, '10.

Kuopų atydai.

Pagal Centro Komitetų nutarimą (žr. C.K.-tų konf. Protokolaž Ses. V., par. 13. «Kovos» N41) ligalaikiniam Centro Sekretoriui tapo pavesta realizavimas gyvenime V.K.-to Ref. N17 (žr. «Kovos» N50 1909 m.), pagal kurį kuopoms turi būt išsiuntinėta klausimą dėl diskusavimo.

Klausimai pakol kas nėra sutvarkyti, todėl tuom tarpu dar negalima išsiuntinėti, bet idant neleisti šį laiką dykai, kada galima ilgais žiemais vakarais susirinkus diskusuoti, tai per December mėnesį turi būt rišamas sekantis klausimas: «Ar socialistai laike ekonomiško krizio turi reikalauti pašelpą dėl bedarbių nuo dabartinio surėdymo?»

Tas klausimas tuomi svarbus, kad jis yra vienas iš neišvengiamų apsiereiškinių šiame surėdyme, o pagalios mėš čion Amerikoje greitai laiku turėsime jį ir vėl pergventi. Todėl turim žinoti kaip į jį iš mūsų politiško taško žiūrėjimo privalome atsinešti.

Klausimas turi būt diskusuojamas per kuopos literatišką susirinkimą. Po diskusijų susirinkimas turi išnešti išvedimą savo diskusijų, kaip atsinešti į tą klausimą. Jei randasi dvi nuomonės, pav. vieni draugai sako — kad *neturim* reikalauti, o kiti — kad *turime* reikalauti, tai abidvi nuomonės drauge su tam-tikrais motyvais (kodėl reikalauti arba nereikalauti, kodėl vienaip ar kitaip turime atsinešti), kuopos sekretorius turi prisiųsti Centro Sekreto-

riui, kuris duos paaškinimą ant tų nuomonių, jei jos bus klaidingos

Nuomonės reik pasistengti prisiųsti pirm January 10, 1911.

N.Y. City, 9, XII. 10.

LSS. Centro Sekr. *A. Purvis*.

Pasekmės balsavimo viršininkų VI-to Rajono Mass. Valst.

Ant organizatoriaus:

1) J. P. Raulinaitis	60 kuopos So. Boston,—	53 balsus.
2) H. Stankus	17 „ Brockton,—	21 „
3) V. Ivonaitis	89 „ Gardner,—	9 „

Ant protokolų sekriaus:

1) P. Ketvirtis	60 kuop. So. Boston,—	45 balsų.
2) K. Astrauskas	17 „ Brockton,—	28 „
3) J. Mockevičia	89 „ Gardner,—	11 „

Ant finansų sekretoriaus:

1) E. Alminavičiūtė	60 „ So. Boston—	61 „
2) J. Plokštis	71 „ Cambridge—	16 „
3) J. Ivonaitis	89 „ Gardner—	7 „

Ant kasieriaus:

1) P. J. Babilas	133 „ Norwood—	44 „
2) J. Kugis	67 „ Brighton—	28 „
3) J. Rindzevičia	17 „ Brockton—	13 „

Veikiančio Komiteto narias:

1) J. Neviackas	60 „ So. Boston—	50 „
2) K. Arminas	71 „ Cambridge—	25 „
3) R. Vasiliauskas	60 „ So. Boston—	11 „

Tokiu budu pasilieka išrinkta:

Organizatorium J. P. Raulinaitis, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Prot. Sekr. P. Ketvirtis, 340—3-rd St. So. Boston, Mass.

Finansų Sekr. E. Alminavičiūtė, 18 National St. So. Boston, Mass.

Sekretorium P. J. Babilas, 1018 Washington St. Norwood, Mass.

Veikiančio Komiteto narys J. Neviackas, 28 W. Broadway, So Boston, Mass.

Nuo 18 Gruodžio nauji viršininkai, malonės site užimti savo vietas.

J. Navjackas ir E. Alminavičiūtė.

LSS. IV-to Rajono 16 konferencija.

Atsibuvusi Brooklyn, N. Y. 4 d. Gruodžio 1910 metų. Konferencijoje dalyvavo, 8 kuopų, 16 atstovų ir rajono administracijos 4 nariai, išviso sprendžiamų balsų buvo 20. Tarp kitko apkalbėta bei nutarta sekanti reikalai:

11 kuopos įnešimas, kad būtų įsteigta prie Sąjungos Pašelpos skyrius, daug buvo apie tai kalbama ir galutinai nutarta rinkti tam-tikrą komisiją, kuri sužinotų tą visą dalyką. Bet komisiją nebuvo galima išrinkti dėl stokos ypatų, kurios galėtų tą darbą atlikti; pasiliko nutarta pasiųsti į «Kovą» dėl žinios jau išrinktajai komisijai, kad konferencija išdalies pri-

pajęsta naudingų tokių Skyrių, tikslai klausimas, ar pas mus rasis ypatos, kurios tą viską galės sutvarkyti?

2) Literatūros Kom. paraginti prie darbo, kad peržiūrėtų S-gos knygas, spausdinamas «Kovoje».

3) Kaip yra žinoma, kad Antonovos dabartiniame laike važinėja po nekuriąs kuopas su prakalbomis, rinkdamas prenumeratą už «Savamokslį». Kadangi žinome, kad Antono vas rinko prenumeratą «Pipirui», tokiu bei panašiu būdu, ir vos tik 1 numeris «Pipiro» pasirodė, o kas gali tvirtinti kad su «Savamoksliau», taip neatsitiks! Todėl konferencija duoda pasargą sąjungiečiams link to dalyko, kad Sąjunga neatsako už tai.

4) Pildančiojo Kom. reikaluose nutarta pakeisti dabartinę P. Kom. balsavimo tvarką, ir tam tikras taisykles išdirbti, konferencija išrinko komisiją, kurion įėjo: J. Gilius, Danskevičia ir P. Norkus.

5) Konferencija nutarė rengti rajone maršrutą, už kalbėtojų kvieisti Michelsoną iš Boston, Mass.

6) IV-tam rajonui konstituciją pateiti išrinktas drg. J. Gilius.

Mūsų rajone dabartinis narių stovis biskutį sumenkėjo iš priežasties rajono administracijos neatkreipimo atydos į tai, kad buvusis rajono organizatorius A. Unguraitis jau apie 5 mėnesiai kaip prasišalino nepranešdamas nieko apie tai, ir aš naujai išrinktas Sus. Sekr. nenumaniau gerai ką veikti.

Tikimės ateityje daugiau darbuoties.

Konf. ir Rajono Sek. J. Verbyla.

Atydai III-čio Rajono kuopoms.

III-čio rajono konferencija atsibus 22 d. Sausio 1911 m. prasidės 9½ val. ryte, «Dilgėlių» redakcijoje, 2400 Fifth Ave. Pittsburg, Pa.

Nuoširdžiai kviečiame kuopa, prisiųsti savo dalegatus į šią taip svarbią konferenciją. Kviečiame ir tąs kuopas, kurios dar neprisidėję prie III-čio rajono, taipgi ir tąs, kurios jau prisidėjo, bet dar nekad nebuvo prisiuntę dalegatus.

Malonėkite siųsti vieną dalegatą nuo 10 narių, jeigu kuopoj yra narių daugiau kaip 10, ta galima siųsti 2 delegatus. Taipgi kuopa gali siųsti 1 delegatą kad ir neturinti 10 narių savo kuopoj.

Važiuojanti į konferenciją delegatai, tegul nepamiršta pasiimti nuo kuopų mandatus. Kuopos, malonės parupinti įnešimus konferencijon dėl labo LSS. ir viso preletarijato. Kuopos savo įnešimus turi prisiųsti III-čio rajono sekretoriui pirm konferencijos 14 dienų, sekretorius sutvarkęs visus įnešimus priduos konferencijai apsvarstyti.

Daug darbo turim atlikti per šią konferenciją, todėl ir rengkimės jį atlikti.

III-čio Rajono Sekr. B. Kondrotavičius.

Box 416 E. Pittsburg, Pa.

Krasos Dėžutė.

P. Rukevičius. Tamstos straipsnelis yra tik išniekinantis, bet nėra prirodymu tas, kad Bagočiaus pinkertonystė yra ne paskalais

nes pats Bagočius jums girdint sakęs: «Jelgu mane neišrinkis į administratorius, tai eisiu tarnaut už detektyvą»; dar nereiškia kad jis juo yra. Todėl tokių bergdžios polemikos «Kovos» netilps.

M. Akelaitis. Tais dalykais «Kovos» užimti negalima, pagaliau, jei I. M. Kendelis prigavo savo «leidžiamos knygos» prenumeratorius, lai jie pajieško savo prenumeratą, jei tik turi paliūdijimus nuo rinkėjo, kad pinigų priėmė, per tą istaigą, per kokią buvo siunčiami.

LSS 1 kp. Kas sako kad nesutinka su 1 kuopos komisijos apskelbtais 1 kp nutarimais, nekaltina «komisiją», tik nutarimui nepritaria. Paaiškinimas netilps, nes nuskyrtas Tr. Teismas, dalyką išnagrinės.

AUKOS.

Chicago, Ill. 22 kp. draugai suaukavo «Kovos» fondui \$4.38
Chicago, Ill. 4-tos kp. draugai suaukavo «Kovos» fondan: A. Lickevičius ir B. Radzevičius po 1.00. Viso \$2.00

Wm. Karnila, Burgettstown, Pa. «Kovos» fondan 50c

Pasirodžius dr-gės M.M. Račiutės straipsniui apie gręsiantį pavojų S-gai iš pinigškios pusės, draugai LSS. 145 kuopos Wallingford, Conn. V. Jokymas ir A. Krasnickas suaukavo po 1.00. Viso 2.00

P pinigai gauti, ačiu. «Kovos» Adm.

Draugai LSS. 119 kp. Milwaukee, Wis., suaukavo šeimynoms nukentėjusių draugų: Bilinio (nuteistas 4m. katorgos), Liangmino (20m. katorgos) ir Buržinskio (pakartas). Au-kavo šie: J. Gailius 1.00; F. Biržanskis, S. Sipavičia po 50c; J. Biržanskis, Fr. Stučkus, Jonas Drutchas, Juzė Gailienė, Dom. Sidabras, Uršulė Venvaitė F. Dručas, Alb. Sidabras, Pr. Mateika, Jurgis Stutkus po 25c. Viso 4.50

P pinigai perduoti RKK-to Išd. A.M. Staneliui.

«Kovos» Administracija.

Pasilinksinimas.

Balius, Teatras, dainos, deklemacijos, monologas ir skrajojanti krasa. Viskas rengiama LSS. 59-tos kuopos, ant 26 dienos Gruodžio (antrą dieną Kalėdų), 187—189 Brunswick St. Jersey City, N.J. Pradžia 2 val. po pietų.

Nepraleiskite šio vakaro, kad nesigailėtumėt vėliau. Įžanga tik 25 centai.

Teatras ir Balius.

LSS. 6-ta kuopa parengia vakarą, Subatoje prieš Naujus metus, 31 d. Gruodžio 1910 m. Svetainėj «GERMAN ODD FELLOWS», KAMPAS 18-tos IR SARAH St., South Side, PITTSBURG, Pa. Prasidės nuo 7 val. vakare.

Įžanga: vyrui arba porai 50 c., pavienėms moterims ir merginoms 25 c. Perstatymas bus komedija «Lėkė kaip sakalas, nutūpė kaip vabalas». Visus maloningai užkviečia.

Komitetas.

Prakalbos, dainos ir Balius.

Parengta LSS. 4-tos kp. NAUJŲ METŲ dienoje, 1 d. Sausio, 1911 m. FREIHIT TURNER svetainėje, 3417 So. Halsted str., Chicago, Ill. Pradžia 3 val. po pietų. Tikietas 25c.

Koncertas ir Balius.

Rengia LSS. 17 kuopa, Montello, Mass., Subatos vakare 31 d. Gruodžio, svetainėje Knight of Pythias, 825 N. Main st. Kalbės F.J. Bagočius. Neužmirškite atsilankyti! Viskas tęsis nuo 7 iki 12 val. nakties. Įžanga: vyrams 25c, moterims 15c.

Varde Komiteto H. Stankus.

Miesto dėtas gera delphijos g. sokias ligas. **Klinikas** dami čionai sakomai pas sino; na o tad galima; savo artimu gydyklą. I kas ir laimė žiave, per me Philadel Zmogus apie tą dide sitikrina, k Kad ši save stebuklingi kuliuoja ant rie daugybe vietoje išgy žmonių.

Berods, kų, buvo i «sakeriams», nes, neleidž ir patiems ž no vietą teis PHIJOS M

Kadangi rai pagelbą: nės ir nuolat raščius savo netik apgint rą pagelbą s kal Klinikos landos ligon kaip ir pirr gelba sveika žmonių, kor gubernatoriš lis negali ras PHILADELPI

Beabej gavęs antra Kolins Inst appgavingus matyt, kad dis iš New apgarsinime kad su Ne nė vienas, i šarlatanai in gedytės ir

Linksma žinutė ir Lietuviams.

Miesto Philadelphia MEDIKAL KLINIKAS, kuris yra uždėtas geradėjingų vietinių žmonių, jau nuo senei daugybei Philadelphia gyventojų sugražino sveikatą, išgydant pasekmingai visokias ligas sergančių. Kadangi **Philadelphijos Medikal Klinikas** tik vietinius gydė ir lankėsi iš kitų miestų atvažiuodami čionais gydytis tik tie, kurie viens nuo kito dasižinojo, neapsakomai pasekmingus išgydymus. Laikraščiuose abelnai nesigarsino; na o jeigu draugas draugui parodija kokį daiktą prieteliškai, tad galima žinoti tikrai kad geras, nes nerasi tokio žmogaus, kuris savo artimui blogą velytų; netik kokį pirkinį, bet labiausia gerą gydyklą. Kadangi gyvastis ir sveikata yra tai svarbiausias dalykas ir laimė žmogaus, todėl nemažai žmonių ir iš kitų miestų atvažiavę, per parodijimus savo draugų, rado pagelbą ir sveikatą tame Philadelphia miesto Klinike.

Žmogus kaip sveikas, tai mažai terupinasi ir mažai supranta apie tą didelę vertę sveikatos, — vienok kaip apserga, tai tada persitikrina, kad sveikata didžiausias skarbas.

Kad šitas dalykas yra žinomas įvairiems demagogams, kurie save stebuklingais daktarais vadinasi, bet, tiesiog sakant, toki stebuklingi nedaktarai, o tik kanivolai «sakarai», žydėliai ir spekuliuoja ant žmonių nelaimės, ypač New Yorko «garsingieji», kurie daugybes nelaimingų nurakė ir ant sveikatos ir ant kišenius; vietoje išgydymo, dar aršiau padarė, nes jiems nerupi sveikata žmonių.

Berods, Philadelphia žmonės nuo virš paminėtų visų apgavikų, buvo ir yra laisvi, todėl, kad čionai miesto valdžia tokiems «sakeriams», kurie save stebuklingais skelbiasi ir apgandinėja žmones, neleidžia susikrauti lizdą ir tokių nėra, tuomi labiausia, kad ir patiems žmonėms nereikia, nes kiekvienas apsirgęs, jį pats žino vietą teisingą, kur ir atranda pagelbą sveikatai PHILADELPHIOS Miesto MEDIKAL KLINIKOJE.

Kadangi ir iš kitų miestų, kurie tik kreipėsi, apturėjo taip gerai pagelbą sveikatai, kuriuos kitur negalėjo surasti, tad tie žmonės ir nuolatos meldė Klinikos vyriausybės, kad praneštų per laikraščius savo vietą gydymo, idant tokiu būdu iš kitur žmonės būtų netik apginti nuo apgavikų, bet kad tikrai žinotų kur atrasti tikrą pagelbą sveikatai. Kada ant tikro nutars Philadelphia Medikal Klinikos vyriausybė pasigersint, tuomet bus paskirstytos valandos ligonių priėmimo, bet norintieji gali ir dabar lankytis, taip kaip ir pirmiaus lankėsi, ir buvo rupestingai aprūpinti, gera pagelba sveikatai. Philadelphia Medikal Klinika yra uždėta labai žmonių, kontroliuojama miesto valdžios ir paties Pennsylvania gubernatoriaus užtvirtinta. Už tai čia jokios prigavytės nėra šešėlis negali rasti vietos.

PHILADELPHIA MEDIKAL KLINIK, 1117 Walnut, St.
Philadelphia, Pa.

Pasergėjimas.

Beabejonės draugai pamena, kaip pernai nežine iš kur gavęs antrašus, tų Sąjungos draugų, didžiausio humbuko Kolins Institutas ir išsiuntinėjo draugams savo stebuklingus apgavingus apgarsinimus. Nors draugai buvo prasergėti, bet matyt, kad ant tų pačių senų adresų, šįmet ir vėl tas begėdis iš New Yorko, užkrėtė savo stebuklingomis melagystėmis apgarsinimais draugus. Todėl prasergstim ir vėl draugus, kad su New Yorko apgavikais žydiškų Institutų neužsidėtų nė vienas, idant neįsiviltų į tinklą; todėl, kad tenais tai tik šarlatanai ir kad privilioti ir prigauti žmones, didžiausios begėdytės ir bjauriausio melo nesigėdi rašyti.

Taigi, apart kitų nežmoniškų melagystėjų stebuklingumų, taip pat prikrausta keletą paveikslų, buk tai nuo išgydytų žmonių, kuriuos, beabejonės, pasamdė, arba visai neesantį ant svieto, su neteisingais adresais. Padėkovones rašo, jog tą išgydė nuo sauzagystės, kitą nuo nuo piktos ligos, trečią nuo dar bjaurėsių nuvėlimų, kad net veidas rausta skaitant tokias melagystes.

Tik sveiko proto žmogus turi pamislyti, jeigu kuris nors per silpnumą papildęs butų, ir turėjęs panašius nusidėjimus prieš dorą ir gamtą, tai argi gali rastiesi ant svieto toks beprotis, apsiskelbti prieš gimines, pažįstamus, kartais ir mylimas merginas, jog tai jį sauzagiavo, arba tokią ar kitokią baisią ir piktą ligą turėj, o apskelbs, didžiausiu dedorėliu, paleistuviu ir tt., padėkavodama; ką net aršiausiu gatvinis paleistuvis sarmatyti taip daryti—skelbies. Taigi, tai tokia dora to Kiaulinio Instituto, kad jeigu kartais, kas ir atsišauktų per neišmanymą, apie save ką nors parašytų, paskui begėdžiai jei ne laikraščiuose, tai savo apgarsinimuose išpublikuoja ir išrodo žmogų prieš visus, užmušant doriškai amžinai. Neužsidėkit su New Yorko apgavikais Kiaulinio Instituto. Įsakykit ir draugams, kaip stubos, taip ir ant susirinkimo praneškite Nesusiviliokite su knygpalaikė «Vadovu į Kišenių» nes tai tinklas.

YPATINCAI DEL LIETUVIŲ.

Priežastis, dėlėi kurių Tamista privalai daryti apsteliavimus nuo mus — Pirmas: mes visuomet duodame tą, ką garsinam ir vedame reikalus telsingai; antra, mes duodam prėkėjams geriausius išdirbinjus už žemiausią kainą. Reikalauk mus 14 k. pulkiaus, sunkų, dvigubais lukštais laikrodėlių. Pinai apdirbtas, užtikrintas laikas, atsakantis akmeni judėjimas, ausukia užsukamas ir nustatomas; kiti pardūda po \$15.00 ir aukščiau.

Mes pagarsiname šį laikrodėlių, kaip ypatingą ir pasiulome Tamistai už priėmimą kainą, tik už \$5.25. Visi čionai mus laikrodėlių, gaus palarmes, kaip gali jį įgyti kitą tokį jau labai gražų laikrodėlių dykai.

Tie, kurie prisistatė ant kart visus \$5.25, tie gaus apart laikrodėlio dar puikų kalendorių 1911 metams, taipgi lukštelius laikrodėliui su parašu: „Atmintis iš Amerikos“ (Remembrance of America) visai dykai.

Mes galim pasiūsti laikrodį C.O.D., duodant privilegijas išgaminuoti jį, jei Tamista prisistatė mums tik 25c kalpo pradžia mokesties. Tamistos pinigai sugarsinami, jei tavorai netoki, kaip garsinama, — tad ko laukti.

Reikalaujam agentų pardavoti atliekamą laiką.

Kreipkitės: **COMMERCIAL WATCH CO.**
194 West Broadway, Dept. 84 New York, N.Y.

Labai smagu skaityt «BALTRAMIEJAUS NAKTIS».

Sitoje knygoje atrasi daugiau juokų nekaltų dešimtyje juokdaruose laikraščiuose per 10 metų, daugiau patiekos ne kaip išgeriant 10 bačkų alaus, daugiau gerų rodų, persergerimų, ne kaip visuose senmergių, gyvenasių ir davatkų lelstuose ir daugiau smagus pakutenimo, ne kaip per rugpjūtį ant šalių vakare klerikai su merginoms ir tt. Jeigu neturi tos knygos, tai nelauk ne menesio, ne dienos, bet tuojau pasluskie 75c., o apturesi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Apturesį tą knygą tuojau patogiai atsisek ir skaitydamas ją turesi daugiau džiaugsmo, ne kaip už 75 dol. radę, daugiau karšėio, negu klebonas nuo davatkos.

**5¹⁵ m 23 AKMENAIŠ
"RAILROAD"
LAIKRODĖLIS.**

Ausuke užsakomas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Aukso dengtas, gvaran tuotas 20 metų. Lūkstai abi puslį uždaromi, gražiai engraviruoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius.

Pasiūsiame vyriską ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrąją per C. O. D., leidžiame išgiminiuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresui. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti iš kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paauskuotą retėžį su brelioku dykai. **EXCELSIOR WATCH CO**
908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

**DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"**

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kančiu niekas taip greit nepamačina, kaip sutepimas su Pain Expeleru
Gauinama 5000 ap-
tikroze uz 25 ir 50c.
F. Ad. Richter & Co.
215 PEARL ST.
NEW YORK
Tėmykit
ant Ankero
ženkle ap-
saugojimo.

**Rusiškai-Amerikoniška
LINIJA**

Vienatine be persedimo tarp
Amerikos ir Liepojaus (Rusija).
[Russian American Mail Steamers]

Ruski pačtavi laivai išeina:

Vardas	iš Liepojaus	iš New Yorko
KURSK	Gruodžio 17, "	Sausio 7, 1911
BIRMA	" 19, "	Gruod. 10, "
ROSSIA	" " "	" 24, "
BIRMA	Sausio 3, 1911	" 21, "

Prekės laivakorėjų (šipkorėjų):

[Roterdama	[Liepojų
\$31.00 — III klasas	\$38.00
\$33.00 — III pagerinta klasa	\$40.00
\$43.00 — II klasa B	\$50.00
\$50.00 — II klasa A	\$60.00

Iš Liepojaus į New Yorką:

III Kl. 43.50. II Kl. 57.50

I Kl. 62.50 III Kl. pasaž. Pagalvės \$4.00

Reikalaujant smulkesnių informacijų, kreipkitės prie vyriausio perdėtinio laivų Linijos:

A. E. Johnson & Co.

Gen. Pass. Agent

27 Broadway New York.

**Carsinkities
„KOVOJE“**

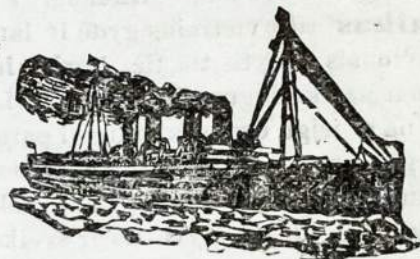
**Draugai SKAITYKIT IR
PLATINKIT „Kova“!**

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikletus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

**JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI**

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pynai naudoti priimnoma gamtos,— **vysi tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime.

Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfill, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abelną pragaišti špeku, Pragaišti gyybes skystimo, Naktinius ni begimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Puspės ir Inkštu ligas,** gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyrų atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagalbą tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knyga Jį pasakis kodiel jus kentėti ir keip galet galiutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAI.** Mēs užmokam ir paėta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk jį mums šendena.

**50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.**

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk jį šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.

L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jūsu pasiuliminui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Stejtas.....

NAMINE MOKYKLA

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta)..... \$1.00
Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
Naujas Būdas mokintis rašyti be mokinio 10c.
Aritmetika mokinimuisi rōkundų su pav. (apdaryta).... 35c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Jei tu nori apsaugoti nuo Reumatizmo, tai naudok

Giles Aptiekoriaus «Elixir»

Gyduolės prekinoja tik 50c.

Gaunamos:

S.E. Cor. 2nd & Federal sts., ir S.W. Cor. 2nd & Wharton sts. Philada, Pa.

Kelstone Phone Main 14—28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO

423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:

Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Kain
J.B.
Šuky

Grini
Černi

Prolet
KOR
SAJU

gare
Dide
liūdi
tikru

The A
T
111 Fifth.